

Kielitestien avulla osalliseksi, integroituneeksi ja kansalaiseksi

Opas päätöksenteon tueksi

Kielitestien avulla osalliseksi, integroituneeksi ja kansalaiseksi

Opas päätöksenteon tueksi

Tuottanut ALTE,
Euroopan neuvoston kielipolitiikkayksikön puolesta,
Tammikuu 2016

Sisällys

Esipuhe	4
Alkusanat	5
Johdanto	7
1 Tausta	9
2 Viralliset maahantulo vaatimukset	11
3 Arvioinnin käsitteet	19
3.1 Tarveanalyysi	19
3.2 Oikeudenmukaisuus	20
3.3 Sanasto	20
3.4 Testin validointi	22
4 Taitotasot ja profiilit	26
4.1 Sopivan kielitason valitseminen	26
4.2 Tasoista profiileihin	27
4.3 Luku- ja kirjoitustaidon kysymyksiä	30
5 Mitä testata	33
5.1 Testin tarkoituksen ja testiin osallistujien kohtaamien tosielämän vaatimusten määrittäminen	33
5.2 Testin kielellisistä vaatimuksista päättäminen	33
5.3 Arviointityyppien harkitseminen	35
5.4 Tehtävätyypit	36
6 Testin sykli	38
6.1 Yleiskatsaus testin tuottamisen syklistä	38
6.2 Testispesifikaatioiden ja laadintaohjeiden tuottaminen	39
6.3 Tehtävien laatiminen	39
6.4 Esitestausta	39
6.5 Testin toteutus ja hallinnointi	40
6.6 Sellaisten osallistujien huomioon ottaminen, joilla on erityistarpeita	40
6.7 Arviointikriteerit ja pisteitys	41
6.8 Valvonta	43
6.9 Testien vaikuttavuuteen liittyvä tutkimus	44
7 Päätäntö	46
Liite 1: Eurooppalaisen viitekehyksen (EVK) taitotasot	47
Liite 2: LAMI-taulukot	51
Liite 3: LAMI-posterit	63
Liite 4: Laajennettu lähdeluettelo	65

Esipuhe

Euroopan neuvoston tehtävä on edistää ihmisoikeuksien kunnioitusta, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta sen 47 jäsenvaltiossa. Nämä perustavanlaatuiset arvot sekä jatkuva tavoite taata ihmisten osallisuus, yhteiskunnallinen yhteenkuuluvuus, monimuotoisuus ja kaikkien ihmisten arvokkuuden kunnioittaminen tukevat neuvoston toimintaa. Tästä johtuen Euroopan neuvoston Aikuisten maahanmuuttajien kielelliseen kotoutumiseen (LIAM) liittyvän projektin, jota organisoii neuvoston Kielipolitiikkayksikkö Strasbourgissa, tavoite on tukea jäsenvaltioita kehittämään näiden jaettujen arvojen ja periaatteiden mukaisia yhtenäisiä ja tehokkaita toimintaperiaatteita. Yksi projektin tavoitteista on edistää ja jakaa hyviä käytäntöjä liittyen kielenoppimiseen, -opettamiseen ja kielitaidon arviointiin. Tähän sisältyy erityinen huoli sen takaamisesta, että kielitestit, missä ne ovat pakollisia, eivät syrji maahanmuuttajia tai laiminlyö heidän ihmisoikeuksiaan ja että ne kunnioittavat täysin läpinäkyvyyden ja tasapuolisuuden periaatteita kansainvälisesti hyväksytyjen toimintaperiaatteiden mukaisesti – huoli, jonka ALTE, Euroopan neuvoston kielipolitiikkaprojektien pitkäaikainen kumppani, jakaa täysin.

Tässä kontekstissa Kielipolitiikkayksikkö ottaa tervetulleena vastaan tämän kirjasen ALTElta. Se tarjoaa ajankohtaista ja käytännöllistä ohjeistusta löytämään vastauksia osaan suurimmista kysymyksistä, joita Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous esittää tuoreessa raportissaan ”Integration tests: helping or hindering integration?” (2014) ja suosituksessaan (2014)2034 liittyen erityisesti yhtenäisten ja läpinäkyvien testien kehittämiseen, siellä missä ne ovat pakollisia. Kuten käy ilmi Kielipolitiikkayksikön tekemästä selvityksestä vuodelta 2014, kielitaitovaatimukset ovat yhä tärkeämpi osa maahanmuuton ja kotouttamisen toimintaperiaatteita monissa jäsenmaissa. Tästä johtuen maahanmuuttajien taitojen arviointi vastaanottavan valtion kiele(i)ssä osallisuutta, oleskelua ja kansalaisuutta varten tarjoaa jatkuvasti haasteita sopivien vastausten löytämiseen maahanmuuttajien ja yhteiskunnan tarpeisiin hengessä, joka on salliva ja joka rakentuu kaikkien monikielisiin ja kulttuurienvälisiin repertuaareihin.

Olemme kiitollisia ALTE:n LAMI-ryhmälle tämän perusteellisen mutta samalla helposti lähestyttävän oppaan laatimisesta päättäjille. Opas korostaa tärkeimpiä asioita, jotka tulee ottaa huomioon koskien arvioinnin eettistä käyttöä ja sen mahdollisia väärinkäytöksiä tällaisessa high stakes -kontekstissa. Tämä kirjanen, joka on jatkoa ALTE:n tarjoamille resursseille, esittelee kielitaidon arvioinnin keskeisimpiä käsitteitä ja hahmottelee niitä käytännön askelia ja päätöksiä, jotka johtavat valideihin, oikeudenmukaisiin, käytännöllisiin ja realistisiin testeihin. Tämän julkaisun kautta ALTE, jolla on INGO-osallistujastatus Euroopan neuvostossa, jatkaa tärkeää panostaan lisäämällä ymmärrystä kielitaidon arvioinnin roolista, sen prosesseista ja vaikutuksesta laajemmassa eurooppalaisessa yhteisössä.

Philia Thalgott

Kielipolitiikkayksikkö
Koulutusosasto
Euroopan neuvosto

Alkusanat

Ihmiskunnan erityispiirre on sen liikkuvuus. Ihmiset ovat aina olleet liikkeellä ja muuttaneet paikasta toiseen monien eri syiden takia. Liikkuvuus on lisääntynyt valtavasti viimeisten 50 vuoden aikana suurimmaksi osaksi parempien, nopeampien (ja usein halvempien) liikkumisen tapojen myötä. Aiemmin lyhyiden matkojen tekeminen oli paljon yleisempää kuin pidempien matkojen kun matkustettiin esimerkiksi töihin, etsimään töitä tai hakemaan koulutusta. Ihmiset kuitenkin muuttivat paikasta toiseen aloittaakseen uuden elämän ja usein suurin joukoin. Historiamme ovat todisteena näistä muuttoliikkeistä, jotka olivat usein ison mittakaavan muutoksia. Maahanmuuttovirrat olivat aiemmin melko staattisia ja kohdistuvat monesti vain yhteen suuntaan. Nykyään ihmiset liikkuvat pitkiäkin matkoja; he muuttavat paikasta A paikkaan B, paikkaan C, paikkaan D ja takaisin paikkaan B. Kun otetaan huomioon lisäksi älypuhelinien ja muiden e-laitteiden ilmestyminen, ihmisistä on tullut liikkuvaisempia myös virtuaalisella tavalla. Skype ja muut e-kommunikaation välineet antavat ihmisille mahdollisuuden olla intensiivisemmin yhteydessä kotimaahan jääneen perheensä kanssa tai sukulaisten kanssa, jotka ovat muuttaneet muualle ympäri maailmaa.

Tämän hetken niin fyysisen kuin virtuaalisenkin liikkuvuuden kasvulla on suuri vaikutus integraation, yhteiskunnallisen osallistumisen, yhteiskunnallisen osallisuuden ja kielenoppimisen prosesseihin. Katsotaan kielen käyttöä esimerkkinä tästä. Ihmisillä, jotka muuttivat maasta 1950- ja 1960-luvuilla, oli vain vähän kommunikointikeinoja olla yhteydessä kotimaahan jääneisiin sukulaisiinsa. Yleisin keino oli kirjoittaa kirje, jolla kesti pari viikkoa saapua. Nykyään ihmiset voivat lähettää sähköpostia, Skypettää ja olla yhteydessä perheeseensä välittömästi ja päivittäin. Paitsi muiden seikkojen, kuten integraation suhteen, tällä voi olla vaikutusta vastaanottavan valtion kielen tai kielivariaation oppimisenopeuteen ja -prosesseihin. Se vaikuttaa myös kielenvalintakäyttäytymisen prosesseihin: mitä kieltä käyttää, missä muodossa ja missä kontekstissa.

Ihmiset ovat aina olleet liikkeellä ja muuttaneet paikasta toiseen. Tämä ei ole uusi ilmiö. Yksilöt, ryhmät ja perheet ovat muuttaneet ja muuttavat edelleen monien eri syiden takia: aloittaakseen uuden tai paremman elämän itsensä tai lastensa vuoksi; taloudellisista syistä; yhteiskunnallisen levottomuuden tai sodan takia; nälänhädän, tulvien, kuivuuden tai muiden luonnonkatastrofien takia. Syitä on loputtomasti ja ne ovat aina legitiimejä, tai vähintäänkin ymmärrettäviä.

Tämän hetken geopoliittisen, lähinnä Lähi-idässä käytävän valtataistelun takia maailma joutuu kohtaamaan valtavia pakolaisvirtoja. Vaikka luvut ovat vähäpätöisiä verrattuna muihin maailman alueisiin, Eurooppaa kohtaa sen laajin pakolaiskriisi sitten toisen maailmansodan. Eurooppalaiset poliitikot ja päättäjät ovat siten valtaviin haasteiden edessä. Euroopan ja sen kansallisvaltioiden tulee ottaa vastaan haaste toisaalta täyttääkseen humanitääriin tehtävänsä, mutta samalla niiden täytyy ottaa ymmärtäväisesti huomioon vastaanottavien valtioiden kansalaisten huolet. Tämän lisäksi niiden tulee huomioida yllä kuvatut uudenlaiset dynaamiset ja monimutkaiset realiteetit.

Kuten on tarkasti kuvattu (Van Avermaet, 2012; Euroopan neuvosto, 2014; Pulinx & Van

Avermaet, 2015; Van Avermaet & Pulinx, 2014), viime vuosina tiukemmat kielivaatimukset – mukaan lukien kielitestit – osallisuutta, integraatiota ja kansalaisuutta varten ovat olleet selkeässä nousussa. Myös tässä kirjasessa esitetty yleiskatsaus osoittaa sen selvästi. Lisäksi sekä Euroopan että kansalliset poliitikot ja päättäjät etsivät uusia ratkaisuja ja reittejä ulos nykyisestä kriisistä; ratkaisuja, joiden taustalla on joskus jokin ideologia, mutta jotka ovat aina lyhyen tähtäimen ratkaisuja, joilta odotetaan paljon välittömiä vaikutuksia tai välitöntä tehoa. Tälle on yleensä pakottavia käytännöllisiä ja logistisia syitä.

Tällä paineella sekä yllä kuvatuilla dynamiikalla ja monimuotoisuudella on valtava vaikutus ammattilaisiin ruohonjuuritasolla, mukaan lukien heihin, jotka työskentelevät toisiinsa liittyvillä kielenoppimisen, -opettamisen ja -arvioinnin aloilla. Testeillä, jotka kehitetään näitä tarkoituksia varten, on hyvin korkeat panokset. Nämä kielitestit usein päättävät sen voitko tulla maahan, pysyä maassa, saada pysyvän oleskeluluvan tai kansalaisuuden. Ne päättävät pysytkö ulkona vai pääsetkö sisään. Kielitestijärjestelmille heidän kehittämiensä testien laadun varmistaminen on aina työn keskiössä. Tässä äärimmäisen ideologisoituneessa ja politisoituneessa kontekstissa kielitaidon testaajien tulee kuitenkin pohtia tarkasti enemmän kuin koskaan luotettavuuden lisäksi myös instrumenttinsa validiutta. Kuinka testejä voidaan kehittää ottaen huomioon nykyinen nopeasti muuttuva tilanne? Kuinka ne voivat ottaa huomioon tämän erityisen testiin osallistuvan ryhmän tarpeet? Kuinka testituloksia tulisi käyttää ja tulkita? Mitä ovat tavoitellut ja tahattomat lopputulokset? Mitä ovat vaikutukset?

Tässä kirjasessa, joka esittelee ALTE:n ja LAMI-ryhmän työtä, käsitellään yllä mainittuja ja niihin liittyviä teknisiä ja eettisiä kysymyksiä. Kirjasen tulisi olla pakollista luettavaa ei pelkästään kielitaidon testauksen järjestäjille, vaan erityisesti päättäjille ennen kuin he päättävät (mahdollisesti tiukemmasta) kielipolitiikasta ja kielitaidon testauksen toimintaperiaatteista liittyen osallisuuteen, integraatioon ja kansalaisuuteen. Sillä lopulta, käyttämällä näitä testejä, me emme tutki vain eurooppalaisten Erasmus-opiskelijoiden kielitaidon tasoa, vaan päätämme ihmisten koko elämästä.

Professor Dr. Piet van Avermaet

Johtaja, Centre for Diversity and Learning
Gentin yliopisto, Lingvistiikan laitos

Viitteet:

Euroopan neuvosto (2014) *Report on the 3rd Survey among Council of Europe member states on policy and practice relating to the linguistic integration of adult migrants* Euroopan neuvosto: Strasbourg. <http://www.coe.int/en/web/lang-migrants/surveys>

Pulinx, R & Van Avermaet, P (2015) Integration in Flanders (Belgium). Citizenship as achievement. How intertwined are 'citizenship' and 'integration' in Flemish language policies? *Journal of Language and Politics* 335-358.

Van Avermaet, P (2012). L'intégration linguistique en Europe. Quelques observations critiques. Teoksessa Adami, H & Leclercq, V (toim.) *Les migrants face aux langues des pays d'accueil*, Villeneuve d'Ascq: Septentrion, 153-171.

Van Avermaet, P & Pulinx, R (2014) Language testing for immigration to Europe. Teoksessa Kunnan, A J (toim.) *The Companion to Language Assessment*, Malden: John Wiley & Sons, Inc, 1–14.

Johdanto

Tämä kirjanen on laajennettu ja yksityiskohtaisempi toinen laitos aikaisemmasta julkaisusta, jonka aiheena on kielitaidon arviointi maahanmuuttajakontekstissa. Tämän kirjasen tavoitteena on auttaa päättäjiä tekemään harkittuja päätöksiä kielipolitiikan ja kielitaidon arvioinnin aloilla. Kirjanen on yleiskatsaus avainasioihin ja tärkeimpiin käsitteisiin sekä prosesseihin kielitaidon arvioinnissa ja siihen läheisesti liittyvillä kielenoppimisen ja kielikompetenssin alueilla erityisesti maahanmuuttajayhteisöissä. Kirjanen on jaettu osiin lukemisen helpottamiseksi.

Ensimmäinen osa, **Tausta**, selittää ALTE:n, LAMI -ryhmän ja Euroopan komission keskinäiset suhteet. Se myös pohtii ALTE:ssä ja sen LAMI-ryhmässä tehtyä kielitaidon arviointiin liittyvää työtä ja laajasti ottaen myös sitä, miten testituloksia pitäisi käyttää ja mihin tarkoituksiin.

Toinen osa, **Viralliset maahantulovaatimukset**, antaa yleiskatsauksen Euroopan nykytilanteesta erilaisten kielivaatimusten suhteen koskien maahantuloa, oleskelua ja kansalaisuutta ja miten nämä ovat aikojen saatossa muuttuneet. Osio kuvaa testejä, jotka mittaavat osallistujien yhteiskuntatuntemusta. Se esittää, miksi erilaisia suunnittelun tapoja ja toimintaperiaatteita tarvitaan erilaisille maahanmuuttajille ja erilaisiin tilanteisiin. Osion päättää pohdinta monikielisyyden ja maahanmuuttajan kielirepertuaarin tärkeydestä.

Tätä seuraa termien yleiskatsaus osassa **Arvioinnin käsitteet**, joka korostaa tarveanalyysin tärkeyttä. Osiossa käsitellään sitä, kuinka hyvät testauskäytännöt tukevat testien oikeudenmukaisuutta, ja se sisältää tavallisimpien arviointiin liittyvien termien sanaston sekä yleiskatsauksen siitä, kuinka testien validointiprosessia käytetään takaamaan, että testit sopivat tarkoituksiinsa.

Osa 4, **Taitotasot ja Profiilit**, kuvaa, miten päättäjät ja arvioinnin ammattilaiset voivat yhdessä työskennellen päättää eri maahanmuuttajaryhmille sopivista taitotasosta ja taitoprofiileista. Luvussa pohditaan myös luku- ja kirjoitustaitoon liittyviä kysymyksiä ja sitä, miten maahanmuuttajat todennäköisesti edistyvät taitotasolta ja osataidosta toiselle ja mitkä tekijät saattavat näihin vaikuttaa.

Osa 5, **Mitä testata** kuvaa sitä, miten tarveanalyysi voi auttaa määrittelemään maahanmuuttajien todellisen elämän kielelliset vaatimukset ja kertoo mitä validiin testiin pitäisi sisällyttää sekä miten nämä vaatimukset voidaan testissä kääntää kielellisiksi tavoitteiksi ja testitehtäviksi. Osiossa pohditaan myös erilaisia arviointikäytänteitä ja tehtävätyyppejä ja sitä, kuinka päättää mitkä niistä ovat sopivia erilaisiin konteksteihin ja erilaisille osallistujille.

Osa 6, **Testin sykli**, antaa yleiskatsauksen testin tuottamisen kierrosta, jota seuraa yksityiskohtaisempaa tietoa kustakin testin eri päävaiheesta, kuten testispesifikaatioiden ja laadintaohjeiden tuottamisesta, tehtävänlaadinnasta, esitestauksesta, testin toteutuksesta ja hallinnoinnista, niiden osallistujien huomioimisesta, joilla on erityistarpeita, pisteityksestä, monitoroinnista ja vaikuttavuustutkimuksesta.

Viimeisessä osassa, **Päätäntö**, kuvataan kielitaidon arvioinnin moninaisuutta maahantuloon, oleskeluun, integraatioon ja kansalaisuuden myöntämiseen liittyvissä tapauksissa sekä niitä vastuita, joita päättäjillä on näissä testitilanteissa. Osio päättyy yhteenvetoon siitä, kuinka päättäjät ja testien tarjoajat voivat tehdä yhteistyötä päättäessään kielitaidon arvioinnin toimintaperiaatteista ja arviointijärjestelmistä, jotka ovat valideja, luotettavia, käyttökelpoisia ja oikeudenmukaisia.

Nick Saville

ALTE:n johtaja

Jane Lloyd

Lorenzo Rocca

LAMI-ryhmän puolesta

ALTE

Tammikuu 2016

1 Tausta

Muutamien ALTE-jäsenten (www.alte.org) maiden hallitukset pyysivät heitä 1990-luvun lopulla kehittämään kielitestejä maahanmuuton, oleskelun tai kansalaisuuden tarpeisiin. Tämä tarkoitti sitä, että maahanmuutto ja oleskelu liitettiin kielitestien tuloksiin tyydyttäen sekä poliittiset että hyvien ammatillisten käytänteiden vaatimukset. Näiden testien kehittäminen johti LAMI-ryhmän perustamiseen. LAMI-ryhmä tarjoaa kielitestien järjestäjille alustan, jolla keskustella testien kehittämiseen ja käyttöön liittyvistä asioista. Se myös tukee ALTE:n jäsenmaita niiden pyrkimyksessä taata testien oikeudenmukaisuus ja hyvät toimintaperiaatteet sekä lisätä ihmisten tietoisuutta kielitaidon testauksen toimintaperiaatteiden vaikutuksista.

LAMI-ryhmä tekee yhteistyötä ulkoisten toimijoiden kuten Euroopan neuvoston kanssa. Tämän yhteistyön tuloksena syntyi tutkimus kielitaidon testauksen ja maahanmuuton kehityksestä Euroopan maissa sekä tämän asiakirjan ensimmäisen version julkaisu vuonna 2008. Tämä toinen painos, kirjasen muodossa, antaa suuntaviivoja hyvälle toimintaperiaatteille kielitaidon arvioinnin alalla ottaen erityisesti huomioon maahanmuuton. Tämä kirjanen tarjoaa ammatillista neuvontaa päättäjille, jotta voitaisiin taata, että kielitaidon testauksen toimintaperiaatteiden tulokset ovat toivotunlaisia ja joilla on positiivisia seurauksia kansallisella tasolla niin maahanmuuttaja- ja isäntäyhteisöjen kannalta kuin myös yksittäisten testiin osallistujien näkökulmasta.

Tämä kirjanen tehtiin, jotta voitaisiin tukea päättäjiä siellä, missä pakollinen kielitaidon testaus on jo käytössä tai missä sen käyttöönottoa harkitaan. Tähän sisältyy tietoisuuden lisääminen siitä, kuinka testituloksia tulisi käyttää ja mitä tarkoituksia varten. Siellä missä kielitaidon arviointia harkitaan, päättäjien täytyy ensin harkita muutamia avainkysymyksiä:

- Mitä vaikutuksia testien käyttämisellä päätösten teossa on maahanmuuttajiin, yhteiskuntaan ja työvoimaan? Kuinka kielitestien käyttämisellä maahanmuuton tarkoituksiin voi olla hyviä seurauksia maahanmuuttajalle ja koko yhteiskunnalle?
- Mitä tahattomia tai negatiivisia seurauksia voi ilmaantua? Mitä vaikutuksia voi koitua maahanmuuttajan yhteisölle vastaanottavassa valtiossa? Onko mahdollista, että testi voi johtaa erotteluun integraation sijaan?
- Voiko testi syrjiä joitain tiettyjä testiin osallistuvia ryhmiä, kuten niitä, joilla on rajallinen luku- ja kirjoitustaito, tietynikäisiä osallistujia tai tietyn etnisen taustan tai sukupuolen omaavia? Miten maahanmuuttajan kielellinen tausta ja kielelliset taidot tulisi ottaa huomioon?
- Olisiko tarkoituksenmukaista käyttää useampaa kuin yhtä arviointimetodia yhdistelmänä? Onko sopivampaa käyttää jotain muuta arviointimetodia testin sijaan tai sen lisäksi?

Hyvät testauskäytännöt tukevat dataan pohjautuvaa päätöksentekoa ja antavat tietoa, jota ei käytännössä muuten pystytä saamaan. Ne auttavat takaamaan, että kielitesteistä saatu tieto on varmaa, luotettavaa ja relevanttia, ja että testit ovat oikeudenmukaisia kaikille testiin osallistujille. Testien oikeudenmukaisuus on erityisen tärkeä ominaisuus silloin kun testejä käytetään maahanmuuton tarpeisiin. Epäoikeudenmukaiset testit voivat johtaa maahanmuuttajien kansalais- tai ihmisoikeuksien epäämiseen, kuten käy ilmi Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen Suosituksesta 2034, saatavilla täältä: assembly.coe.int/nw/xml/XRef/X2H-Xref-ViewPDF.asp?FileID=19772&lang=en

Tämän kirjasen tarkoituksena ei ole selittää kuinka laatia tai kehittää hyviä testejä tai testikysymyksiä eikä se keskity kovin yksityiskohtaisesti testin kehittämisen prosessiin. Sen sijaan kirjanen kuvaa sitä, kuinka erilaiset testausprosessin osat liittyvät eettiseen viitekehykseen. Tarkempaa tietoa testien laatimisesta ja tuottamisesta löytyy monista helposti saatavilla olevista klassikoista (kts. *oheislukemistoa*), jotka tarjoavat ohjeita oikeudenmukaisten testien kehittämiseen, toteutukseen ja hallinnointiin.

Euroopan neuvoston jäsenmaiden nykyistä tilannetta suhteessa virallisiin maahantulovaatimuksiin kuvataan seuraavassa osiossa. Tämän jälkeen käsitellään arviointiin, taitotasoihin, testisisältöihin ja testien tuottamiseen liittyviä käsitteitä sekä sitä, kuinka nämä liittyvät testien vaikutuksiin ja oikeudenmukaisuuteen.

Oheislukemistoa:

ALTE Authoring Group (2011) *Manual for Language Test Development and Examining*, Strasbourg: Euroopan neuvosto.

ALTE Authoring Group (1998) *Multilingual Glossary of Language Testing Terms*, Studies in Language Testing volume 6, Cambridge: UCLES/Cambridge University Press.

ALTE Code of Practice – www.alte.org/setting_standards/code_of_practice

2 Viralliset maahantulovaatimukset

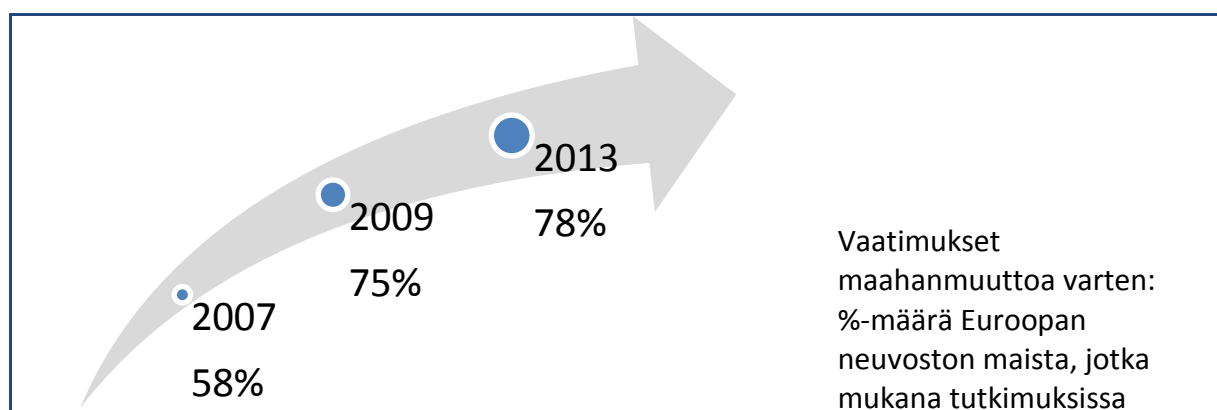
Monet Euroopan maat ovat ottaneet käyttöön viralliset kielitaitovaatimukset maahanmuuton eri tarpeisiin kuten maahanmuuttoon, oleskeluun ja kansalaisuuteen. Usein osaamisen todistaminen vastaanottavan valtion kielessä sekä maan tapojen ja arvojen tuntemuksen todistaminen ovat kansallisten hallitusten asettamia laillisia vaatimuksia. Tätä todistusaineistoa saadaan kielitesteistä ja kansalaisuustesteistä. Myös muita muodollisen arvioinnin käytäntöjä voidaan hyödyntää, mutta nämä ovat tavallisimpia. Kansalaisuustestit ovat usein vaatimus maahanmuuttajille, jotka haluavat hakea vastaanottavan valtion kansalaisuutta tai pysyvää oleskelulupaa. Enenevässä määrin huoli testien turvallisuudesta ja testien tarjoajien ja testikeskusten järjestelyiden luotettavuudesta voivat rajoittaa niiden tutkintojen tai todistusten valikoimaa, joita hallitukset ovat valmiita hyväksymään.

Euroopan neuvosto on tehnyt tähän mennessä kolme tutkimusta, joilla on kerätty dataa vuosina 2007, 2009 ja 2013. Voidakseen tarjota maakohtaista tietoa maahanmuuton tilanteesta ja eri Euroopan maiden kielitaitovaatimuksista, LAMI-ryhmä kokosi dataa näistä Euroopan neuvoston tutkimuksista. Tämä antoi lisää tietoa maahanmuuton kontekstista ja kielitaitovaatimuksista kunkin LAMI-ryhmän jäsenmaan kohdalta Euroopassa.

Kuvio 1 kuvaa, kuinka ajan saatossa sellaisten Euroopan neuvoston maiden määrä on noussut, jotka vaativat todisteita kielitaidosta maahanmuuttoa varten. Tämä tieto pohjaa niihin maihin, jotka vastasivat Euroopan neuvoston tutkimuksiin, jotka tätä tietoa kysyivät, vuosina 2007 (26 maata), 2009 (31 maata) ja 2013 (36 maata). Vuonna 2007 15 maata 26:sta (58%) vaativat virallista arviota tai todistusta. Kuvio 1 osoittaa, että tämä luku oli noussut 28 maahan 36:sta (78%) vuoteen 2013 mennessä, jolloin kolmas Euroopan neuvoston tutkimus tehtiin. Lisätietoa näistä tutkimuksista löytyy täältä:

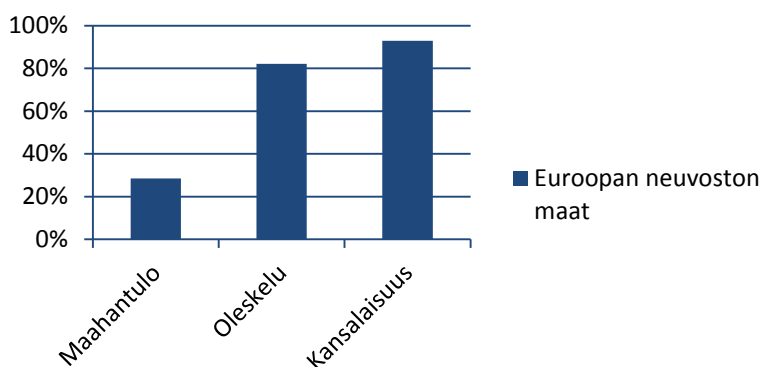
www.coe.int/it/web/lang-migrants/surveys

Kuvio 1 Prosenttimäärät maista, joilla on kielivaatimuksia

Kuvio 2 antaa yleiskatsauksen siitä, mihin maahanmuuton muotoihin vaaditaan arviointiin pohjaavia todisteita niissä 28 maassa, joita tutkittiin vuonna 2013. Paljon pienempi prosenttiosuus maista vaatii todisteita maahantuloa varten verrattuna oleskeluun ja kansalaisuuteen. Maakohtaista lisätietoa löytyy Taulukosta 1 sivulta 13.

Kuvio 2 Maahanmuuton muodot, jotka vaativat virallista arviointia

Maahanmuuttopolitiikka kontekstissa

Osana Euroopan neuvoston tutkimuksia koskevaa työtä LAMI-ryhmä kerää tietoa kielipolitiikan asettamista vaatimuksista maahantuloon, oleskeluun ja kansalaisuuteen liittyen eri Euroopan maissa. Tämä on jatkuva projekti, jonka pohjimmainen tavoite on kerätä tietoa kaikista Euroopan maista. Tämä tieto on koottu ja tiivistetty taulukoihin ja monissa tapauksissa myös postereiden muotoon. Katso Liitteet 2 ja 3 saadaksesi lisätietoa näistä taulukoista ja postereista.

Viisi tärkeintä tutkittua aluetta ovat:

1. Yleiskatsaus maahanmuuttajapopulaatiosta
2. Kielipolitiikka
3. Opettamisen ja oppimisen järjestäminen
4. Testaus ja arviointi
5. Vaikuttavuus

Tutkimus keskittyy vastaanottavan valtion kielen opetukseen, oppimiseen ja testaukseen. Taulukossa 1 on tiivistelmä siitä, minkä tyyppistä tietoa on otettu mukaan. LAMIn keräämä tieto on organisoitu postereihin ja taulukoihin. (Katso Liite 2 nähdäksesi jokaisen maan yksityiskohtaiset taulukot.) Taulukoiden 1 ja 2 tiedot perustuvat Euroopan neuvoston kokoamaan uusimpaan tutkimukseen vuodelta 2013. Tämä vuonna 2014 valmistunut raportti on nähtävillä täällä:

www.coe.int/t/DG4/LINGUISTIC/liam/Source/Events/2014/LIAM-SurveyReport2014_EN.pdf

Taulukko 1 Tiivistelmä LAMI-ryhmän keräämästä tiedosta

Viralliset testit		Viralliset kurssit
Vaadittu EVK-taso		EVK-taso
Syyt/käyttäjät		Edellytetään (maahantuloa ja/tai kansalaisuutta varten)
Testityyppi: Arvioidut taidot Sisältö (kieli ja/tai kansalaisuustieto) Ilmainen tai maksullinen osallistujalle		Kurssityyppi: Tarjottu tuntimäärä Sisältö (kieli ja/tai kansalaisuustieto) Pakollinen tai valinnainen Ilmainen tai maksullinen osallistujalle
Lukumäärä ja profiili:		
LAMI-maa	Testin kehittämisessä ja tuottamisessa mukana olevat keskuskeskukset	Opetuksessa mukana olevat keskuskeskukset
	Testin toteuttamisessa ja hallinnoinnissa mukana olevat keskuskeskukset	
	Mukana olevat testaajat/arvioijat	Opetuksessa mukana olevat opettajat

Taulukko 2 on yhteenveto 28 Euroopan neuvoston jäsenmaan kielitaitovaatimuksista Eurooppalaisen viitekehysten (EVK) mukaan. Huomatkaa, että EU-maiden kohdalla kielitaitovaatimukset muille EU-kansalaisille koskevat vain kansalaisuutta hakiessa.

Taulukko 2 Viralliset kielitaitovaatimukset maan ja tarkoituksen mukaan

Maa	Maahantulo	Oleskelu	Kansalaisuus
Alankomaat	A1 (perheen yhdistäminen)	A2	A2 (ilman puhumista)
Albania	Haastattelu	Haastattelu	Haastattelu
Andorra			A1/A2 puhuminen (katalaani)
Belgia			A2
Bosnia		Ei liitetty EVK:een	Ei liitetty EVK:een
Espanja			Haastattelu
Iso-Britannia ja Pohjois-Irlanti	A1 puhuminen (puolisot)	B1	B1
Italia	A2 (vain puhuminen)	A2	Ei mitään
Itävalta		A2/B1	B1
Kreikka		A2	A2
Kypros		A1/A2	Ei mitään
Latvia		A2	B1
Liechtenstein	A1	A2	B1
Liettua		A2	A2
Luxemburg			B1 kuullun ymmärtäminen/A2

			puhuminen
Malta		Ei liitetty EVK:een	
Moldovan tasavalta		A1/A2	A1/A2
Norja		Ei mitään	A2 (suullinen)
Portugali		A1	A2
Ranska	40 tunnin kurssit	A1/A2	B1 puhuminen
Saksa	A1 (perheenyhdistäminen)	B1	B1
Slovenia			A2 (luetun ymmärtäminen, kirjoittaminen, kuullun ymmärtäminen) B1 (puhuminen)
Suomi			B1 (suomi tai ruotsi)
Sveitsi		A2	A2 (B1 puhuminen)
Tanska	A1 (perheenyhdistäminen)	A2 kirjoittaminen /B1 puhuminen	B1 (B1+ puhuminen)
Tšekin tasavalta		A1	B1
Venäjä	A1	A1/A2	A2
Viro		B1	B1

Vain muutama maa vaatii tiettyä taitotasoa maahantulolle. Useimmilla mailla on vaatimuksia oleskelua ja kansalaisuutta varten. Lisätietoa taulukon esittelemistä EVK:n taitotasoista löytyy Liitteestä 1.

Taulukko 3 kokoaa yhteen kansalaisuustietokursseihin ja kansalaisuustesteihin liittyvät vaatimukset niiden 18 Euroopan neuvoston maan osalta, jotka tarjoavat kansalaisuustietokurssin tai kansalaisuustestin. Vaikka kansalaisuustietokurssi on vapaaehtoinen puolessa taulukon maista, kansalaisuustesti on pakollinen suurimmassa osassa luetelluista maista.

Taulukko 3 Kansalaisuustietokurssi tai kansalaisuustestivaatimus maan ja tarkoituksen mukaan

Maa	Kansalaisuustietokurssi	Kansalaisuustesti
Alankomaat	Valinnainen	Kaikki*
Andorra	Oleskelu	
Belgia	Kaikki	
Iso-Britannia ja Pohjois-Irlanti		Kaikki
Italia	Oleskelu	Oleskelu
Kreikka	Valinnainen	Kaikki
Liechtenstein	Valinnainen	Kaikki
Liettua	Valinnainen	Kaikki
Luxemburg	Valinnainen	

Malta	Oleskelu	Oleskelu
Moldovan tasavalta	Valinnainen	Kaikki
Norja	Kaikki	Kaikki
Puola	Valinnainen (Oleskelu)	
Ranska	Kaikki	
Saksa	Kaikki	Oleskelu ja Kansalaisuus
Sveitsi		Kansalaisuus
Tšekin tasavalta	Valinnainen	Kansalaisuus
Venäjä	Valinnainen	Maahantulo ja Oleskelu
Viro	Valinnainen	Kansalaisuus

*Vaaditaan maahantuloa, oleskelua ja kansalaisuutta varten

Taulukot 2 ja 3 esittelevät muutamia nousevia trendejä:

- Joissain maissa on nykyään olemassa kielivaatimuksia maahantuloa varten
- Suurimmassa osassa listatuista maista päättäjät pitävät A1-tasoa riittämättömänä oleskelua varten; A2 on yleisin taso, joka vaaditaan oleskelua varten
- Kansalaisuutta varten vaadittu taso vaihtelee siitä, että sitä ei vaadita joko tasoon A2 tai B1. Joissain tapauksissa tietyistä taidoista kuten esimerkiksi puhumisesta tai kuullun ymmärtämisestä vaaditaan eri EVK:n tasoja.
- Tasoa B2 (tai korkeampaa) ei vaadita.
- 50 % (18 maata) vaatii kansalaisuustestin.

Maahanmuuttajan ”matka”

Yllä kuvatut kieli- ja kansalaisuustietokurssi/kansalaisuustestivaatimukset korostavat Eurooppaan saapuvien maahanmuuttajien läpikäymää prosessia sekä sitä prosessia, joka on vastassa niillä perheenjäsenillä, jotka haluavat seurata heitä uuteen ympäristöön. Ajan myötä maahanmuuttajan rooli uudessa yhteiskunnassa muuttuu samalla kun hänen tarpeensa muuttuvat ja kehittyvät. Maahantulon prosessi ei ole mikään yksinkertainen byrokratian askel yksittäiselle maahanmuuttajalle, vaan monimutkainen prosessi, johon voivat liittyä maahanmuuttaja itse, hänen perheenjäseniään kuten puoliso, lapset ja muita heistä riippuvaisia. Nämä kaikki yksilöt saattavat käydä läpi toisistaan hyvin erilaisen prosessin riippuen siitä, ovatko he alkuperäinen maahanmuuttaja, hänen puolisonsa, hänen lapsensa ja niin edelleen. Heitä kaikkia koskevat erilaiset vaatimukset, joiden tulee täytyä, mutta heillä on myös erilaiset tarpeet, kyvyt ja kielelliset taidot. Prosessissa onnistuminen tai epäonnistuminen voi olla elämää mullistavaa. Kielellisten tai muiden vaatimusten täyttymättä jäämisellä millä tahansa tasolla, kuten epäonnistumisella kansalaisuustestissä, voi olla monenlaisia seurauksia maahanmuuttajalle.

Saville (2009) on kuvannut tätä prosessia maahantulosta kansalaisuuteen ”matkaksi”. Matkan jokaisella tasolla voi olla pakollinen testi. Epäonnistumisella tietyn tason testin läpäisemisessä on seurauksia maahanmuuttajalle. Seurauksia voivat olla se, että

maahanmuuttajaa pyydetään lähtemään tai se, että hänelle ei myönnetä viisumia, mutta sanktiot vaihtelevat maittain. Tämän takia hyvät arviointikäytännöt ovat elintärkeitä, jotta voidaan taata, että testit ovat tarkoituksenmukaisia, luotettavia, tarkkoja ja oikeudenmukaisia.

Tällaisten testien tuottaminen on testien tarjoajien pohjimmainen vastuu, mutta mitä huomioitavaa maahanmuuttajan ”matkassa” on päättäjien ja hallintoelinten näkökulmasta? Mitä voivat olla mahdolliset vaikutukset heille sekä heidän edustamilleen yhteisöille tai niille, joille he ovat vastuussa? Mitä heidän vastuullaan on? Kuinka testien tarjoajat voivat työskennellä yhdessä päättäjien kanssa huomioidakseen maahanmuuttajan ”matkan” vaikutukset isäntäyhteiskunnassa?

Maahanmuuttajilla voi olla monia syitä haluta päästä vastaanottavaan valtioon ja he voivat tulla maahan monissa eri olosuhteissa. He saattavat tulla työskentelemään, opiskelemaan, hakemaan turvapaikkaa tai pakolaisena. Tästä johtuen päättäjien on välttämätöntä käyttää erilaisia suunnittelun tapoja ja toimintaperiaatteita.

Maahantulo työtä ja opiskelua varten

Kun maahanmuuttajat haluavat tulla maahan työtä ja opiskelua varten, on mahdollista tehdä etukäteen suunnitelmia ajatellen maahantulijoiden määrää ja sitä ”tyyppiä” (esimerkiksi työskentelytaitojen tai työkokemuksen perusteella) kenelle myönnetään maahanpääsy työskentelyä ja opiskelua varten sekä suunnitella sitä, mitä kielitaitovaatimukset heidän kohdallaan ovat. Näihin kahteen kategoriaan kuuluville maahanmuuttajille tulisi olla mahdollista suunnitella etukäteen maahan saapumistaan tai vierailuaan. Maahanmuuttajien tulisi kantaa osansa vastuusta tässä prosessissa. Maahanmuuttajalla on jonkin verran vastuuta sen takaamisesta, että hän saavuttaa maahantulolle tai oleskelulle asetetut vaatimukset. Siispä näiden vaatimusten täytyy olla läpinäkyviä ja vastaanottavan valtion tulee asettaa ne saataville maahanmuuttajille ja heidän yhteisöilleen. Tämä antaa heille mahdollisuuden huomioida nämä tarpeet ennen maahantuloa. Tietoa vaaditusta kielitaidon tasosta voitaisiin tuoda helposti saataville esimerkiksi vastaanottavaan valtioon opiskelemaan haluaville sosiaalisen median tai internetin kautta. Maahanmuuttajat tarvitsevat myös tukea EVK:n tasojen, kuten ”A2”, ymmärtämiseksi, joten tietoa taitotasovaatimuksista täytyy tukea esimerkeillä siitä, mitä ne tarkoittavat. Tällä alueella kielipolitiikan päättäjät ja kielitaidon testaajat voivat tehdä yhteistyötä tarjotakseen esimerkkejä eri tasoista ja pääsyn niiden kuvauksiin sekä viitekehyksiin kuten EVK:een.

Perheen yhdistäminen

Maahanmuuttajien itsensä lisäksi voi olla muita perheenjäseniä, jotka haluavat seurata heitä tai heillä voi olla lapsia, jotka ovat syntyneet maassa maahanmuuttajalle myönnetyn oleskeluluvan aikana. Tällä ryhmällä on erilaiset tarpeet ja on todennäköistä, että heidän odotetaan täyttävän erilaiset kielelliset vaatimukset. Esimerkiksi maahanmuuttaja voi tarvita työskentelyviisumin ensimmäistä maahantuloa varten ja kun hän on tämän saanut, hänen puolisoltaan voidaan vaatia erityyppinen viisumi perheenyhdistämistä varten. Heillä voi olla eriävät tarpeet kieli-, luku- ja kirjoitustaidon tai kansalaisuustietokurssien suhteen. Tämä maahanmuuttajan ydinperheen jäsenistä koostuva ryhmä on toinen sellainen, jota

varten voidaan tehdä etukäteissuunnittelua maahantulovaatimusten ja tuen suhteen. Päättäjien ja muiden sidosryhmien, kuten kurssien tarjoajien, työnantajien, hyväntekeväisyysjärjestöjen ja testaajien tulee tehdä yhteistyötä tarjotakseen tukea ja mekanismeja maahanmuuttajille ja heistä riippuvaisille henkilöille, jotta heistä voi tulla itseohjautuvia oppimisessaan, minkä kautta voidaan lisätä kielenoppimisen mahdollisuuksia tai luku- ja kirjoitustaidon tukea jo ennen kuin he saapuvat maahan kuten maahantulon jälkeenkin. Eri sidosryhmien tulisi tehdä yhteistyötä luodakseen toimintaperiaatteita, jotka voivat yhdistää eri mekanismeja yhtenäisen viitekehyksen alle. Voisi olla mahdollista esimerkiksi tarjota maahanmuuttajille heidän kotimaassaan ennen maahantuloa kieli- tai luku- ja kirjoitustaidon kurseja, jotka vastaisivat paremmin työympäristön kielivaatimuksiin tai lasten kohdalla, jotka olisivat sopivampia isäntämaan koulun opetussuunnitelmaan.

Turvapaikanhakijat ja pakolaiset

Turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten tilanne on erilainen sen suhteen kuinka paljon maahanmuuttajan ja isäntämaan on mahdollista tehdä suunnitelmia. On kiistanalaista kuinka pitkälle etukäteen pakolaisryhmän saapumista voidaan ennustaa. Näissä tapauksissa on elintärkeää, että päättäjillä on varasuunnitelma, jonka mukaan toimia tilanteen tuomien välittömien käytännön asioiden suhteen ja että on olemassa myöhemmän vaiheen suunnitelmia ja toimintaperiaatteita niiden maahanmuuttajien varalle, jotka saapuvat maahan tällaisissa olosuhteissa.

Hallituksilla on selkeästi tarve saada alkuvaiheen todisteita maahanmuuttajien välittömistä tarpeista ja kielellisistä kyvyistä. Samalla on selvää, että ei ole käytännöllistä ottaa käyttöön laajamittaista kielitaidon arviointia heti maahan tultaessa. Sitä vastoin on olennaista taata ja ottaa käyttöön kulttuuristen välittäjien läsnäolo: päättäjien tulee tiedostaa tarve edistää tällaisen henkilön roolia. Tässä kielitestien tarjoajat ja päättäjät voivat tehdä yhteistyötä tarjotakseen varasuunnitelmia ja ratkaisuja lyhyelle ja keskipitkälle aikavälille.

Ei ole olemassa yksinkertaista ratkaisua tilanteeseen, joka on usein seurausta moneen maahan vaikuttavasta humanitäärisestä kriisistä. Kuitenkin se tieto, jota kielitaidon testaajat voivat tarjota on asiantuntemus siitä, kuinka kauan voi kestää siirtyä luku- ja kirjoitustaidottomasta luku- ja kirjoitustaitoiseksi tai yhdeltä kielitaidon tasolta toiselle ja mitä nämä tasot tarkoittavat käytännössä. Testien tarjoajat voivat yhteistyössä päättäjien kanssa miettiä sellaisia asioita kuten realistisia aikatauluja tasolta toiselle edistymiseen ja suosituksia kurssien kestolle. He voivat antaa ohjeita kurssien saatavuudesta ja siitä millä tasoilla niitä tulee tarjota, jotta ne sopisivat parhaiten paikallisiin ja kansallisiin konteksteihin. Lisäksi testien tarjoajat ja päättäjät voivat yhdessä päättää missä kohtaa ”matkaa” vastuu kielen oppimisesta voidaan jakaa yhteisesti muiden hallitusten, työnantajien, isäntämaan, kurssien tarjoajien ja niin edelleen kesken ja missä kohtaa kielessä pidemmälle kehittyminen on maahanmuuttajan vastuulla. Testien tarjoajat voivat myös auttaa tunnistamaan onko tarkoituksenmukaista, ja jos on niin missä kohtaa, testata kielitaitoa tai kehittymistä kielitaidossa.

Monikielisyys

Toinen asia, johon liittyen testien tarjoajat voivat antaa neuvoja on se, mitä hyötyä voidaan

saada muista kielistä isäntämaan kielen lisäksi. Voi olla mahdollista, että on olemassa jokin lingua franca, kuten joku muu eurooppalainen kieli kuin isäntämaan kieli, mutta sellainen, jossa maahanmuuttajalla on joitain taitoja. Muissa tapauksissa maahanmuuttaja voi osata kieltä, jossa on samoja piirteitä kuin isäntämaan kielessä, jolloin tätä voidaan hyödyntää. Muiden kielten osaaminen voi helpottaa integroitumista uuteen ympäristöön ja voi olla hyödyllistä myös kielen oppimisessa. Hallituksille on hyödyllistä ottaa huomioon mahdollinen monikielisyydellä oleva rooli sekä muut kielet, joita maahanmuuttajalla on käytettävissään, joko maahanmuuttajan repertuaarissa tai vastaanottavan valtion muiden tahojen repertuaarissa, sekä pohtia, onko tämä vaikutus nähtävissä politiikan suunnittelussa.

On tärkeää huomioida, että kaikki kielenoppijat eivät etene samalla tahdilla johtuen moninaisista syistä kuten iästä, aiemmista opinnoista, kohdekielelle altistumisesta sekä koulutus- ja luku- ja kirjoitustaidon tasosta. Luku- ja kirjoitustaidon ja sen eri tasojen vaikutuksista puhutaan tarkemmin Osiossa 4, Taitotasot ja profiilit.

Jotta voidaan taata, että kielitaidon testauksen toimintaperiaatteet toimivat tarkoitetulla tavalla, tarvitaan ehdottomasti tarveanalyysia. Tarveanalyysi auttaa tasapainottamaan isäntämaan resurssien parasta käyttöä, jotta saavutetaan paras lopputulos. Tätä käsitellään yksityiskohtaisemmin seuraavassa osiossa.

Oheislukemistoa:

Saville, N (2009) Language assessment in the management of international migration: A framework for considering the issues, *Language Assessment Quarterly* 6 (1), 17-29.

Paget, A & Stevenson, N (2014) *On Speaking Terms*, Lontoo: Demos.

3 Arvioinnin käsitteet

Alkuvaiheessa tulee päättää onko testaus sopivaa tietyille maahanmuuttajaryhmälle tai tietyssä kontekstissa. Tarveanalyysi voi auttaa tässä kokoamalla yleistä kontekstuaalista tietoa, tutkien asian eri puolia ja ottaen mukaan valikoiman eri tahoja. Pohjimmiltaan tarveanalyysia tulisi kuitenkin käyttää laatimaan toimintaperiaatteita maahanmuuttoon liittyen ja tähän sisältyy siitä päättäminen, testataanko kielitaitoa vai ei. Tämä osio käsittelee tarveanalyysia yleisellä tasolla ennen kuin siihen liittyviä arvioinnin käsitteitä tarkastellaan yksityiskohtaisemmin.

3.1 Tarveanalyysi

Maahanmuuttopoliittisten päätösten tekoa varten laadittu tarveanalyysi voi tarjota yleiskatsauksen vastaanottavaan valtioon saapuvista erilaisista maahanmuuttajaryhmistä. Se voi koostaa tietoa esimerkiksi siitä, mistä maista maahanmuuttajia on luultavasti tulossa, mitä tarkoitusta varten sekä tietoa heidän kielellisestä ja taitotaustastaan. Tarveanalyysin tulee myös kerätä tietoa niistä kielellisistä vaatimuksista, joita on olemassa konteksteissa, joissa maahanmuuttajat tulevat toimimaan: yksityisissä, julkisissa, ammatillisissa sekä koulutuksellisissa.

On tärkeää huomioida, että maahanmuuttajaryhmät eroavat toisistaan maahan tulon syyn perusteella; jotkut tulevat työn takia kun taas toiset ovat maahan jo tulleista riippuvaisia ja tulevat maahan perheen yhdistämistä varten. Voi olla perustellumpaa testata yhtä ryhmää kuin toista. Erilaisia maahanmuuttajaprofiileja voi olla myös iän, sukupuolen, kielellisen ja kulttuurisen repertuaarin sekä luku- ja kirjoitustaidon suhteen (kts. osio 4.3 Kysymyksiä luku- ja kirjoitustaidosta). Voi olla käytännöllisempää ja suoraviivaisempaa testata joitain ryhmiä kuin toisia.

Tarveanalyysin tulee ottaa huomioon myös muut sidosryhmät kuten työnantajat, koulutusinstanssit, opettajat, isäntäyhteisö ja suuri yleisö. Tarveanalyysin tulisi tutkia, mitä vaikutuksia näille ryhmille koituu siitä, että testi järjestetään ja siitä, jos sitä ei järjestetä. Testin järjestäminen voi olla hyödyllistä esimerkiksi oikeudenmukaisuuden ja läpinäkyvyyden näkökulmasta jos kaikkien maahanmuuttajien, jotka tulevat työskentelemään esimerkiksi terveydenhoidon alalle, tulee saavuttaa sama kielen osaamisen taso ja kun tätä hoitaa jokin objektiivinen kolmas taho kuten testin tarjoaja. Integraation kysymykset tulee ottaa myös huomioon ja on tärkeää tarkastella myös sitä, johtaako testin läpäiseminen parempaan kielitaitoon tai lisääkö kielen osaaminen integraatiota sekä mitä todennäköisiä vaikutuksia näillä olisi kurssien järjestelyihin ja sisältöön.

Vaihtoehtoja testeille täytyy myös harkita, kuten ei-muodollista ja vapaamuotoista arviointia, kieli- tai kansalaisuustietokurssilla läsnäoloa tai näyttöä koulutustaustasta tai harjoittelusta, sekä pohtia mitä haasteita ja huonoja puolia näillä vaihtoehdoilla voi olla verrattuna standardisoidun testin käyttöön.

Lisäksi tulee päättää milloin todisteita kielitaidosta tulee esittää: ennen vai jälkeen

isäntämaahan saapumisen? Tarveanalyysi voisi selvittää minkälaisia todisteita tulisi hyväksyä ja missä vaiheessa. Esimerkiksi jotkut testien järjestäjät tarjoavat kielitestejään myös isäntämaan ulkopuolella, jolloin on mahdollista saada todisteita kielitaidosta jo ennen maahan saapumista. Tarveanalyysia voidaan käyttää keräämään tietoa maahanmuuttajan kieliprofiilista ja luku- ja kirjoitustaidon tasosta sekä testiin osallistujaa kohtaavista tosielämän vaatimuksista esimerkiksi työpaikalla. Näitä käsitellään tarkemmin myöhemmässä vaiheessa.

3.2 Oikeudenmukaisuus

Kun tarveanalyysi on tehty kaikkien sidosryhmien kohdalta ja jos nähdään, että kielitesti on tarpeen, asiaan liittyvien tahojen, mukaan lukien päättäjien, tulee varmistaa, että testi toimii tarkoituksenmukaisesti, jotta siihen liittyviä toimintaperiaatteita voidaan soveltaa asiaankuuluvasti ja oikeudenmukaisesti. Jotta tämä voisi toteutua, on elintärkeää, että päättäjät ja testien tarjoajat tekevät yhteistyötä tämän molemmille tärkeän asian saralla taatakseen, että kaikki toimintaperiaatteiden osat on tarkasti harkittuja. Molemmilla osapuolilla on erikoistunutta tietoa ja ammattitaitoa omilla aloillaan, mitä tulisi jakaa oikeudenmukaisuuden maksimoimiseksi. Seuraava askel on sellaisen testin kehittäminen tai testityypin valitseminen, joka on tarkoitukseensa sopiva sekä oikeudenmukainen siihen osallistuvaa tiettyä maahanmuuttajaryhmää kohtaan. Seuraavat osiot keskittyvät tarkastelemaan, mitä ovat parhaat käytännöt tämän saavuttamiseksi.

Tähän liittyvä seikka on tarve ottaa huomioon osallistujat, joilla on erityistarpeita, esimerkiksi tarjoamalla testi isommalla fontilla sellaisille osallistujille, joilla on heikentynyt näkö. Tätä käsitellään tarkemmin osiossa 6.6, Kuinka ottaa huomioon osallistujat, joilla on erityistarpeita. Testin oikeudenmukaisuus on tietysti tärkeää kaikissa testityypeissä ja kaikenlaisille osallistujille, mutta kuten yllä mainittiin, se on erityisen tärkeää testeissä, jotka on kehitetty maahanmuuton tarpeisiin ottaen huomioon testin vakavat vaikutukset testiin osallistujan kansalais- ja ihmisoikeuksien näkökulmasta.

Työ sen takaamiseksi, että testi on oikeudenmukainen alkaa jo suunnitteluvaiheessa ja jatkuu koko testin käytön ajan. Tämä varmistaa sen, että testin käyttäjät voivat tulkita ja käyttää testin tuloksia oikein. Auttaaksemme päättäjiä tähän liittyvän vastuun kanssa, tämän kirjasen loppuosa tarjoaa tietoa kaikista testin kehittämisen ja hallinnoinnin vaiheista ja täten auttaa valitsemaan ja valvomaan testin tarjoajaa sekä tulkitsemaan tuloksia, tai toimii oppaana talon-sisäisten testien tuottamisessa. Kuten kaikkien testien kohdalla, hyvien testikäytäntöjen tuloksena ei ole vain sen takaaminen, että testi on validi, eli että se testaa oikeita tietoja ja taitoja, vaan myös sen varmistaminen, että tämä pitää johdonmukaisesti paikkansa kaikkien osallistujien ja kaikkien testin versioiden osalta, toisin sanoen että testi on luotettava. Tulemme viittaamaan myös muihin lähteisiin, jotka voivat tarjota lisäapua tässä työssä.

3.3 Sanasto

Ennen kuin käsitellään sitä, mitä tulisi testata ja kuinka testata sitä, on välttämätöntä käydä läpi arvioinnin avainkäsitteitä ja -kysymyksiä. Näitä ovat: validiteetti, luotettavuus ja

vaikuttavuus, jotka ovat kaikki testin validoinnin osia. Vaikka nämä ovat yleisiä termejä tavallisessa käytössä, niillä on erityiset merkitykset arvioinnin ammattilaisille ja testien tarjoajille. Päittäjien on tärkeää ymmärtää nämä käsitteet, sillä ne ovat tärkeässä roolissa kun tehdään päätöksiä kielipolitiikasta, kuten onko jokin testi tarkoitukseensa sopiva. Alla oleva sanasto esittelee kielitaidon arvioinnin avainkäsitteitä, joita tullaan käyttämään tässä osiossa. Nämä termit ovat relevantteja sekä perinteisessä standardoidussa että epämuodollisessa testaamisessa.

toteutus ja hallinnointi

Päivä tai ajanjakso jona testi järjestetään. Monilla testeillä on tietty toteutuspäivä usean kerran vuodessa kun taas toisia testejä voidaan toteuttaa kysynnän mukaan.

autenttisuus

Kuinka hyvin testitehtävät mukailevat oikean elämän toimintoja. Esimerkiksi reittiohjeiden vastaanottaminen lähimpään supermarketiin yleisen kielitaidon testissä.

muodollinen arviointi tai muodollinen testi

Tämän tyyppinen testi mittaa systemaattisesti kuinka hyvin osallistuja on saavuttanut oppimistavoitteet. Muodolliseen arviointiin on ottanut osaa osallistujia aiemmin ja siitä on tilastoja, jotka tukevat sellaisia päätelmiä kuten että saavutettu kielitaidon taso on B1 tai että lapsella on ikäänsä nähden keskimääräiset lukemisen taidot. Tällaisia testejä kutsutaan myös *standardoiduiksi*. Kouluvuoden päätteeksi järjestetty loppukoe on esimerkki tällaisesta testistä.

arvosana

Testin tulos voidaan raportoida testiin osallistujalle arvosanana, esimerkiksi Eurooppalaisen viitekehityksen tasona A2 tai B1 tai asteikolla A:sta E:hen, jolloin A on korkein arvosana, B on hyvä arvosana ja niin edelleen. Muita arvioita kuten Hyväksytyt, Hylätty tai Kunniainnointi voidaan myös antaa osallistujille.

arvostelu

Testin pisteityksen muuntaminen arvosanoiksi.

vaikuttavuus

Testillä oleva vaikutus yhteiskuntaan yleisesti, koulutuksellisiin prosesseihin sekä yksilöihin, joille testin tuloksilla on merkitystä.

osio

Jokainen testin elementti, jolle annetaan erikseen piste tai pisteitä. Esimerkkejä ovat aukko kappaleen täydennystehtävässä; yksi monivalintakysymys kolmella tai neljällä vaihtoehdolla; yksi kysymys, johon pyydetään lauseenmittaista vastausta.

arviointiohjeet

Lista kaikista hyväksyttävistä vastauksista testin osioihin. Arviointiohjeet mahdollistavat sen, että arvioija pystyy pisteittämään testin tarkasti.

käytännöllisyys

Kuinka mahdollista on kehittää testi, joka täyttää vaatimukset käytettävissä olevilla resursseilla.

luotettavuus

Testistä saatavien tulosten johdonmukaisuus tai vakaus. Tämä tarkoittaa sitä, että testiin osallistuja saa saman tuloksen huolimatta siitä, missä tai milloin hän osallistuu testiin olettaen, että hänen taitonsa pysyvät samana.

testispesifikaatiot ja laadintaohjeet

Testin ominaisuuksien kuvaus, kuten mitä testataan, kuinka sitä testataan, yksityiskohdat kuten testivihkojen määrä ja pituus (luetun ymmärtäminen, kuullun ymmärtäminen jne.), tehtävätyypit (monivalinta, lyhyt viesti jne.).

sidosryhmät

Ihmiset ja organisaatiot, joilla on intressejä testiin. Esimerkiksi testiin osallistujat, testien tarjoajat, hallitukset ja työnantajat.

tehtävä

Asia, joka testiin osallistujaa pyydetään suorittamaan osana testiä, mutta joka on monimuotoisempaa kuin yksittäiseen, irralliseen osioon vastaaminen. Tämä voi viitata puhumisen tai kirjoittamisen suoritukseen tai jollain tavalla toisiinsa liittyvien osioiden sarjaan, esimerkiksi luetun ymmärtämisen tekstiin, johon liittyy useita monivalintaosioita.

testin rakentaminen

Osioiden tai tehtävien valitsemisen ja testiin sijoittamisen prosessi. Tätä prosessia edeltää usein materiaalien esitestaus tai kokeileminen. Osiot ja tehtävät testin rakentamista varten voidaan valita materiaalipankista.

testin validointi

Prosessi, jolla vakiinnutetaan testitulosten tulkinnan validius niin kuin testin tarjoaja suosittaa.

validius

Kuinka paljon testituloksia on sopivaa tulkita, ottaen huomioon testin tarkoitus. Validi testi mittaa sitä mitä sen on tarkoitus mitata.

*Tämä sanasto on koottu ALTE:n tuottamasta teoksesta *Multilingual Glossary of Language Testing Terms (ALTE 1988)* sekä teoksesta *Dictionary of Language Testing (Davies, Brown, Elder, Hill, Lumley & McNamara 1999)*. Lisäyksiä on tehty tarpeen mukaan.*

3.4 Testin validointi

Testin validointi on prosessi, joka etsii todisteita siitä, että testi on tarkoitukseensa sopiva eli että se vastaa asiaomaisten tarpeisiin. Maahanmuuton kontekstissa asianomaisilla voidaan tarkoittaa heitä, joilla on useampia rooleja isäntämaassa ja -yhteiskunnassa kuten

maahanmuuttajat itse, heidän perheensä ja yhteisönsä. Muita asianomaisia ovat kansalliset hallitukset, koulutukselliset instanssit tai instituutiot, isäntämaan työnantajat sekä opettajat ja kielikurssien tarjoajat. Jotta voidaan varmistua siitä, että testi on tarkoitukseensa sopiva ja maksimoida testistä mahdollisesti seuraavien positiivisten lopputulosten määrä, on tarpeellista ottaa neljä asiaa huomioon. Nämä ovat Validiteetti, Luotettavuus, Vaikuttavuus ja Käytännöllisyys, ja ne määritellään alla.

Validiteetti: Validi testi on sellainen, jonka sisältö (testikysymykset, tekstit, tehtävät, kieliopilliset rakenteet, sanasto jne.) on testin tarkoitukseen sopivaa ja jonka tulokset ovat merkityksellisiä asianosaisille. Esimerkiksi sellainen testi, joka vaatisi osallistujilta yleisesti työpaikalta löytyvien varoituskylttien tai ohjeiden lukemista ja ymmärtämistä ei olisi validi testi mittaamaan maahanmuuttajalasten kykyä osallistua luokkahuoneen toimintoihin uudessa kouluympäristössä isäntämaassa. Validi testi ei syrji mitään tiettyä ryhmää. Se ei esimerkiksi sisällä kysymyksiä, jotka ovat helpompia jostain tietystä maailman osasta tuleville maahanmuuttajille kuin toisille.

Luotettavuus: Luotettava testi mittaa kielitaitoa johdonmukaisella ja vakaalla tavalla vuodesta toiseen ja eri hallintojien välillä. Esimerkiksi kahta osallistujaa, jotka suorittavat saman kirjoittamisen testin samalta testin tarjoajalta mutta eri kaupungeissa, tulisi arvioida täsmälleen samalla tavalla. Testin luotettavuus voidaan määrittää tilastollisella analyysillä. Testin tarjoajien tekemä testien ja osallistujien suoriutumisen rutiininomainen tilastollinen analyysi takaa esimerkiksi sen, että testin vaikeustaso pysyy samana huolimatta siitä minkä version testistä osallistuja suorittaa. Esimerkiksi kielenkäyttöä työpaikalla mittaavan testin puhumisen osio voi sisältää monia erilaisia tilanteita, joista testaaja valitsee. Kaikkien näiden tilanteiden tulee olla vaikeusasteeltaan samantasoisia.

Vaikuttavuus: Vaikuttavuus viittaa testin aikaansaamaan vaikutukseen yhteiskunnassa yleensä sekä koulutuksellisten prosessien ja yksilöiden, joihin testitulokset vaikuttavat, suhteen. Tätä luonnehditaan yleensä joko *positiiviseksi* vaikutukseksi silloin kun testin seuraukset ovat tarkoituksenmukaisia tai *negatiiviseksi* kun testin seuraukset eivät ole tarkoituksenmukaisia. Testi, joka ei mittaa kielitaitoa vakaalla ja luotettavalla tavalla, tai joissain tapauksissa ei onnistu mittaamaan sitä laisinkaan ja mittaa pelkästään yleistietoa, luku- ja kirjoitustaitoa tai älykkyyttä, ei ole tarkoitukseensa sopiva. Testillä, joka ei ole validi eikä luotettava, on lähes varmasti negatiivisia vaikutuksia. Luotettavalla ja validilla testillä voi kuitenkin olla sekä positiivisia että negatiivisia vaikutuksia riippuen tietyistä seikoista. Kun asianomaiset instanssit näkevät testin arvokkaana, esimerkiksi kun se liittyy maahantulovaatimukseen tai töihin pääsyyn, on usein niin, että testiin osallistujan täytyy valmistautua siihen hyvin ja opiskella suunnitelmallisesti. Tämä voi johtaa taitojen kehittymiseen isäntämaan kielessä, mikä on *positiivinen* vaikutus. Se voi myös johtaa huijausyrityksiin opiskelun sijaan, tai siihen, että häikäilemättömät kurssien tarjoajat hyväksikäyttävät maahanmuuttajia. Nämä tulokset nähtäisiin *negatiivisena* vaikutuksena, vaikka testi olisikin validi ja luotettava.

Käytännöllisyys: Tämä koskee testin kehittämistä käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Tämä ei liity pelkästään testin toteutukseen ja hallintointiin testin järjestämiseen tarvittavan ajan, sen toteutukseen tarvittavan työvoiman ja välttämättömien testipäivänä tarvittavien välineiden ja teknologian suhteen. Muita huomioon otettavia asioita ovat

kuinka pisteitys tulisi toteuttaa ja mitä järjestelmiä tulee olla käytössä eri prosesseja varten: testisuoritusten turvallinen kuljetus, pisteityksen ja tulosten turvallisuus, tietojen luottamuksellisuus: sekä testitietojen että osallistujatietojen kuten demografisten tietojen ja henkilökohtaisten yksityiskohtien; viestintäjärjestelmät esimerkiksi osallistujien ilmoittautumista ja tulosten jakamista varten; testien kehittäjien, pisteittäjien ja testaajien tarvitsema koulutus, ja niin edelleen.

Yleensä testien tarjoajat suorittavat validointiaktiviteetteja, jotka koostuvat datan keräämisestä, tilastollisesta analyysistä, testien kehittäjien ja testaajien koulutuksesta sekä testien säännöllisestä auditoinnista, esimerkiksi ALTE:n tarjoamana. ALTElla on käytössään yhteiset standardit jäsentensä testeille, jotka kattavat kaikki kielitaidon testausprosessin tasot kehittämisestä toteutukseen ja hallintoihin, pisteitykseen, analyysiin ja tulosten ja löydösten raportointiin. ALTE:n Q-merkki on laadun merkki, jota jäsenorganisaatiot voivat käyttää osoittaakseen, että heidän testinsä ovat läpäisseet tarkan auditoinnin ja täyttävät kaikki ALTE:n 17 laatustandardia. Ne ovat nähtävillä 24 kielellä täällä:

www.alte.org/resources

Testien tarjoajilla ja päättäjillä on kuitenkin jaettu vastuu osallistua testien validointiin. Siinä missä tietyt toiminnot kuten testien kehittäjien ja pisteittäjien koulutus on testien tarjoajien vastuulla, useilla testin validoinnin alueilla on tärkeää, että päättäjät ja testien tarjoajat tekevät yhteistyötä. Kielitestien käyttö ja tarkoitus sekä kielentestauksen toimintaperiaatteiden kehittäminen ovat alueita, joilla molempien osapuolten asiantuntemuksesta on yhteistä hyötyä. Mitä tulee testin vaikutukseen, alalla tehdystä yhteisestä tutkimuksesta, josta puhutaan yleisesti testien vaikuttavuuteen liittyvänä tutkimuksena, voisi olla hyötyä kaikille tahoille.

Oheislukemistoa:

ALTE Standards – **www.alte.org/setting_standards**

ILTA Code of Ethics –

www.iltaonline.com/index.php/en/?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=47

JCTP Code of Fair Testing Practice in Education – **www.apa.org/science/programs/testing/fair-testing.pdf**

Davies, A, Brown, A, Elder, C, Hill, K, Lumley, T & McNamara, T (1999) *Dictionary of Language Testing*, Studies in Language Testing volume 7, Cambridge: UCLES/Cambridge University Press.

Little, D (2008) *The Common European Framework of Reference for Languages and the Development of Policies for the Integration of Adult Migrants*, Strasbourg: Euroopan neuvosto. Saatavilla:

www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Mig08_D-Little_CEFR.ppt

Perlmann-Balme, M (2011) *Deutsch-Test für Zuwanderer. Internationale Qualitätsstandards bei der Testentwicklung*, Deutsch als Fremdsprache, 48, 13-22.

Perlmann-Balme, M, Plassmann, S & Zeidler, B. (2009) *Deutsch-Test für Zuwanderer A2-B1. Prüfungsziele, Testbeschreibung*. Berliini: Cornelsen.

Saville, N (2012) Applying a model for investigating the impact of language assessment within educational contexts: The Cambridge ESOL approach, *Research Notes* 50, 4-8.

Shohamy, E (2014) *The Power of Tests: A Critical Perspective on the Uses of Language Tests*, Lontoo: Routledge.

Van Avermaet, P & Rocca, L (2011) Language testing and access. Teoksessa Galaczi, E D & Weir, C J (toim.)(2011) *Exploring Language Frameworks: Proceedings of the ALTE Kraków Conference, July 2011*, Studies in Language Testing volume 36, Cambridge: UCLES/Cambridge University Press, 11-44.

4 Taitotasot ja profiilit

On tärkeää, että päättäjät, testien kehittäjät ja muut sidosryhmät kuten työnantajat ja kurssien tarjoajat tekevät yhteistyötä kun päätetään siitä, mikä on relevantti taso ja taitoprofiili, joka kullekin maahanmuuttajaryhmälle kohdennetaan. Tätä käsitellään yksityiskohtaisemmin alla.

4.1 Sopivan kielitason valitseminen

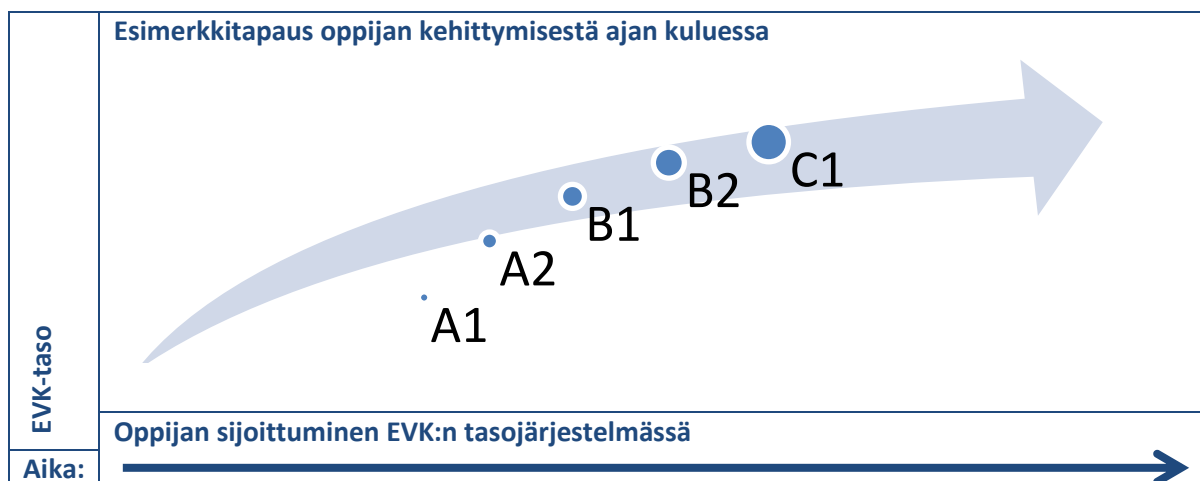
Kun kielelliset tarpeet on tunnistettu, kehittäjien tulisi sijoittaa ne viitekehukseen. Esimerkiksi EVK:n 'osaa tehdä' -lausumien kaltaista viitekehystä voidaan käyttää. Tämä viitekehys:

tarjoaa Euroopan maille yhteisen pohjan kielten opinto-ohjelmien, opetussuunnitelmien perusteiden, tutkintojen, oppikirjojen ym. laadintaan. Se kuvaa laajasti, mitä oppijoiden olisi opittava kielellä tekemään pystyäkseen käyttämään sitä viestintään ja mitä tietoja ja taitoja heidän olisi kehitettävä, jotta tuo viestintä olisi tehokasta (Euroopan neuvosto 2003:19).

Viitekehys sisältää monia kuvailevia asteikkoja. Suulliselle tuottamiselle on olemassa viisi asteikkoa, kirjalliselle tuottamiselle kolme, tuottamisen strategioille kolme, kuullun ymmärtämiselle viisi, luetun ymmärtämiselle viisi, audiovisuaaliselle vastaanottamiselle yksi, vastaanottamisen strategioille yksi, suulliselle vuorovaikutukselle yhdeksän, kirjalliselle vuorovaikutukselle kolme ja vuorovaikutusstrategioille kolme. Kuvaus kielenkäyttäjän tai -oppijan taidoista sisältää myös asteikot kieliopillisesta virheettömyydestä, sanaston laajuudesta, sanaston hallinnasta, ääntämisestä, oikeinkirjoituksesta, sosiolingvivistisestä tarkoituksenmukaisuudesta, joustavuudesta, puheenvuoron vaihtumisesta, teeman kehittelystä, sidosteisuudesta, puheen sujuvuudesta ja ilmaisun tarkkuudesta.

Asteikkojen väittämät, jotka määrittelevät osaamisen tasot, on laadittu kuvaamaan sitä, mitä oppija osaa kullakin tasolla tehdä ja mahdollistamaan kehityksen mittaamisen kuuden tason asteikolla, tasolta A1 (alhainen osaaminen) tasolle C2 (korkea osaaminen).

Kuvio 3 Esimerkki yksittäisen ihmisen kehityksestä EVK:n tasoilla

Kuvio 3 esittelee esimerkkioppijan kehityksen EVK:n tasoilla ajan kuluessa. Tulee kuitenkin huomioida, että kunkin tason paikka diagrammilla ei tarkoita sitä, että jokaisen seuraavan tason saavuttamiseen vaaditaan yhtä pitkä aika. Useimmiten oppijan kehitys on jyrkkää alussa, mutta tasoittuu loppua kohden. Tämä johtuu siitä, että jokaisella tasolla lisääntyvien taitojen ja kielen laajuus, ja samalla tasolta toiselle siirtymiseen vaadittu aika, kasvaa kun kehitystä tapahtuu. On mahdollista, että oppija ei kehity tietyltä tasolta eteenpäin: tässä tapauksessa oppija ei ole kehittynyt tasoa C1 pidemmälle. Tason C1 saavuttaminen on joka tapauksessa vähemmistöissä. Monissa koulutusjärjestelmissä tavoitteena on B1. Valtaosa maahanmuuttajaoppijoista ei luultavasti etene paljon tasoa A2 pidemmälle tuottamisen taidoissa.

Kehitys vaihtelee oppijasta toiseen johtuen yksilöllisistä tilanteista, tarpeista, motivaatiosta ja kyvyistä. Maahanmuuttajan ikä on tässä myös yksi vaikuttava tekijä sekä se, onko hän edelleen koulutuksellisessa ympäristössä. Esimerkiksi nuoret kielenoppijat opettelevat yhä omaa äidinkieltään; tämä taas vaikuttaa heidän isäntämaan kielen oppimiseen. Tästä johtuen tarveanalyysin ei tule perustua opiskelutuntien määrään, vaan asianosaisten tarpeiden yksityiskohtaiseen kartoittamiseen 'osaa tehdä' -lausumiksi. 'Osaa tehdä' -lausumat kuvaavat sitä, mitä oppijat *osaavat tehdä* erilaisissa konteksteissa ja sitä, kuinka hyvin he osaavat sen. Nämä lausumat kuvaavat oppijoiden tyypillistä tai todennäköistä kielellistä käyttäytymistä kullakin tasolla. Ne ovat positiivisesti muotoiltuja ja kertovat siitä mitä oppijat osaavat tehdä, jopa alemmilla tasoilla, sen sijaan, että kuvattaisiin mitä oppija ei osaa tehdä. Esimerkiksi yksi lausuma A1-tason luetun ymmärtämisestä on: 'pystyy ymmärtämään tuttuja nimiä, sanoja ja hyvin yksinkertaisia lauseita esimerkiksi ilmoituksissa, julisteissa tai katalogeissa'. 'Osaa tehdä' -lausumat on linkitetty jokaiselle EVK:n tasolle ja testien ja kurssien tarjoajat käyttävät niitä apuvälineinä.

On tärkeää huomata, että EVK:stä ei kehitetty maahanmuuttajaryhmät mielessä. EVK ottaa oletuksena tietyn luku- ja kirjoitustaidon tason, jota esimerkiksi pakolaisilla ei välttämättä ole kohdekielellä tai omassa äidinkielellään. Tästä huolimatta EVK tarjoaa käyttökelpoisen lähtökohdan. Päättäjien ja testien tarjoajien tulee tehdä yhteistyötä muokatakseen tämän hetken kuvaimia sopimaan paremmin tiettyjen maahanmuuttajaryhmien, kuten pakolaisten tai työvoimaksi saapuvien kielenkäyttökontekstiin.

4.2 Tasoista profiileihin

Testien rakentajien ja päättäjien tulee olla tietoisia siitä, että EVK ei ole neljän taidon malli (luetun ymmärtäminen, kirjoittaminen, kuullun ymmärtäminen, puhuminen), vaan kielenkäytön neljän modaliteetin (vastaanottaminen, tuottaminen, vuorovaikutus, välittäminen) malli. Kaikkien kielenkäyttäjien kielikompetenssi ei ole jakautunut tasaisesti näiden kompetenssien kesken, niin kuin Kuvio 4 saattaa antaa ymmärtää. Näihin kompetensseihin voivat vaikuttaa muuttuvat tilanteet ja käyttäjän tarpeet, kullakin alueella tarjolla olevien harjoitusmahdollisuuksien määrä tai erot siinä, kuinka paljon aikaa käytetään näiden kompetenssien hyödyntämiseen tai käyttöön kohdeyhteisössä. Maahanmuuttajien ei välttämättä tarvitse kehittää kaikkia kompetensseja yhtä paljon. Tarveanalyysi on välttämätön, jotta voidaan nostaa esiin kaikkein tärkeimmät osat, kuten edellisessä osiossa, 3.1 Tarveanalyysi, mainittiin. On yleistä, että kompetenssi puhumisessa ja kuullun ymmärtämisessä on korkeampi kuin taidoissa, jotka sisältävät lukemista ja kirjoittamista,

erityisesti maahanmuuton kontekstissa.

Kuvion 4 oppijalla voi olla siis "rosoinen profiili". Rosoinen profiili on sellainen, jossa yksilöllä on monien eri tasojen osaamista. Näin voi olla eri osaamisen tai taitojen kohdalla: henkilöt voivat olla lahjakkaampia esimerkiksi viestin vastaanottamisessa kuin tuottamisessa tai parempia puhumisessa kuin kirjoittamisessa. Rosoista profiilia käytetään myös kuvaamaan epätasaista suoriutumista testissä, kuten esimerkiksi tilanteessa, jossa puhumisen testissä osallistujalla voi olla hyvät taidot kielipillisistä rakenteista, mutta rajoittunut sanasto. Hyvät testauskäytännöt ovat eksplisiittisiä kun profiloidaan arvioinnin kohteena olevia kompetensseja ja ottavat huomioon homogeenisen profiilin puuttumisen.

EVK-tasot edustavat vain toista asiaan liittyvää muuttujaa. Toista edustavat kielenkäytön neljä aluetta (yksityinen, julkinen, ammatillinen, koulutuksellinen), joista jokaista voidaan hahmottaa relevanteilla 'osaa tehdä' -lausumilla. Näitä neljää aluetta voidaan kuvata seuraavasti:

Yksityinen: Yksityisen yksilön elämää, jonka keskipisteenä ovat perhe ja ystävät sekä yksilölliset mielenkiinnon kohteet ja aktiviteetit

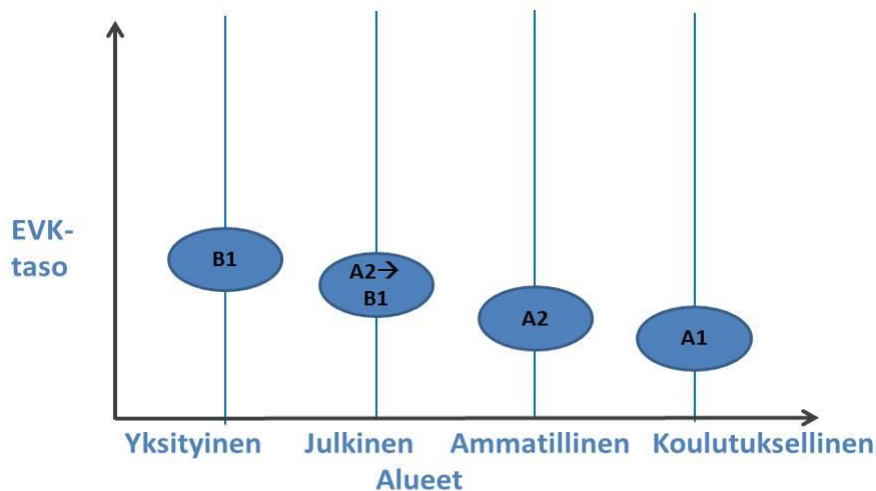
Julkinen: aktiviteetteja, joissa oppija toimii suuren yleisön jäsenenä ja osallistuu sosiaaliseen vuorovaikutukseen hyödyntäen julkisia palveluja sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan aktiviteetteja.

Ammatillinen: ammatillisia ja työhön liittyviä suhteita ja aktiviteetteja

Koulutuksellinen: opiskelun ja kouluttautumisen konteksteja ja aktiviteetteja, jotka voivat olla, mutta ei välttämättä, koulutuksellisessa laitoksessa

'Osaa tehdä' -lausumien ja niiden kuvailemien kompetenssien saavuttaminen riippuu maahanmuuttajan yksityisistä, julkisista, ammatillisista ja koulutuksellisista tarpeista. Mitä enemmän he tarvitsevat ja harjoittelevat tiettyjä kielenkäytön taitoja jokapäiväisessä elämässään, sitä enemmän heidän kielellinen kompetenssinsa lisääntyy kyseisessä taidossa tai alueessa (katso Kuvio 4). Maahanmuuttaja, joka saavuttaa tason B2 ammatillisessa kontekstissaan, joka tyypillisesti sisältää paljon kasvokkaista vuorovaikutusta kollegojen kanssa, hyvin luultavasti ei pysy matalalla osaamisen tasolla myöskään yksityisellä alueella, vaikka hän ei käyttäisikään isäntäyhteisön kieltä kotonaan. Sitä vastoin maahanmuuttaja, joka kommunikoi kollegojen kanssa yhteisellä kielellä, joka ei ole isäntämaan kieli, ja jolla on rajoittunutta vuorovaikutusta isäntämaan kielen puhujien kanssa työpaikallaan, joka ei opiskele systemaattisesti ja joka puhuu pelkästään omaa äidinkieltään kotona ei luultavasti edisty kielessä matalan tason osaamista pidemmälle julkisella alueella.

Kuvio 4 Maahanmuuttajaprofiili EVK:n tasojen ja alueiden mukaan

Monet testit testaavat kaikkia neljää taitoa. Tyypillisesti testit koostuvat erillisistä vihkoista tai osioista, kuten luetun ymmärtämisestä, kirjoittamisesta, kuullun ymmärtämisestä ja puhumisesta ja sisältävät usein vuorovaikutusta testaavia osia. Näitä eri vihkoja tai osia voidaan testauttaa kaikkia yhdessä tai määrätyn aikakehyksen sisällä, jolloin tulokset tyypillisesti annetaan osallistujalle samalla kertaa kun kaikki osiot on suoritettu. Ne voidaan ilmoittaa erillisinä taitoina tai yhtenä kokonaisarvosananana, tai molempina.

Toinen vaihtoehto on testata jokaista taitoa erikseen ja ilmoittaa ne erillisinä taitoina. Sen lisäksi, että tämä lähestymistapa antaa tarkemman kuvan osallistujan kyvyistä, siitä on monta etua maahanmuuttajalle. Jos on mahdollista suorittaa jokaiselle taidolle testi erikseen, osallistujat voivat suorittaa niiden taitojen testin, joissa he ovat taitavimpia, mikä voi olla motivoivampaa, tai he voivat osallistua vain niiden taitojen testiin, jotka päättäjät näkevät välttämättöminä, jos joidenkin tiettyjen maahanmuuttajaryhmien vaaditaan osoittavan taitonsa vain esimerkiksi puhumisen ja kuullun ymmärtämisen osalta.

Tämä vaihtoehto olisi erityisen sopiva maahanmuuttajille, joilla on suppea koulutustausta tai vain vähän kokemusta kirjoittamisesta. Tämän lähestymistavan tuloksena voi olla, että vaikka kielikurssit voivat keskittyä niihin taitoihin, jotka tarvitsevat eniten huomiota, voi tämä myös johtaa joidenkin alueiden laiminlyöntiin jos niitä ei suoraan testata testissä. Tämä on esimerkki negatiivisesta vaikutuksesta.

Kun tiettyä taitojoukkoa testaavien testien tuloksista viestitään suurelle yleisölle, testi-instituutioiden tulee esittää hyvin selkeästi mitä taitoja on testattu, jotta ei synny sekaannusta vain osaa taidoista testaavien ja kaikkia neljää taitoa testaavien testien välillä. Testiraporttien tai todistusten tulisi siis osoittaa jokaisessa taidossa saavutettu taso eikä vain yhtä kaikenkattavaa osallistujan osaamisen tasoa.

Toinen tärkeä huomioon otettava asia on osallistujan luku- ja kirjoitustaito vastaanottavan valtion kielessä. Joillain maahanmuuttajilla ei välttämättä ole sellaista luku- ja kirjoitustaidon tasoa, joka vaaditaan kirjoitettuja tekstejä lähestyttäessä. Tarveanalyysi on keskeinen askel päätöksentekoprosessissa. Sitä voidaan käyttää takaamaan, että kaikkien maahanmuuttajaryhmien ja kaikista taustoista tulevien tarpeet ja vaatimukset otetaan huomioon kun tehdään päätöksiä maahanmuuttajilta vaadittavista tasoista ja

taitoprofiileista. Luku- ja kirjoitustaitoon liittyviä asioita käsitellään yksityiskohtaisemmin seuraavassa osiossa.

4.3 Luku- ja kirjoitustaidon kysymyksiä

Useimmiten opiskelua ja töitä varten kehitettyjä kielitestejä suorittavat ryhmät ovat suhteellisen homogeenisia koulutukselliselta taustaltaan ja kognitiivisilta taidoiltaan. Sitä vastoin maahanmuuton tarpeisiin kehitettyjen testien (testien, joiden avulla saadaan kansalaisoikeudet) tulee ottaa huomioon mahdollisesti suurestikin toisistaan eroavien osallistujien tarpeet ja joiden tulee siksi olla käytettävissä ihmisille, joilla on vain vähän muodollista koulutustaustaa tai rajoittunut luku- ja kirjoitustaito sekä heille, joilla on korkea koulutustaso. Maahanmuuttajilla voi olla monenlaisia tarpeita, jotka täytyy ottaa huomioon testiympäristössä. Arvioinnissa käytetty teknologia voi olla heille tuntematonta, he eivät ole välttämättä tottuneita kirjoittamaan laajasti tai eivät pysty siihen eivätkä he välttämättä tiedä mitä viralliseen arviointiin osallistuminen pitää sisällään. Jos osallistujat ovat iäkkäitä, heillä voi olla fyysisiä vaikeuksia esimerkiksi näön tai kuulon suhteen. Hyvät testauskäytänteet varautuvat järjestämään arvioinnin kaikille osallistujille, joilla on erityistarpeita. Hyvät testauskäytänteet edellyttävät myös, että testin tarjoajat ovat mahdollisimman avoimia testin toteutuksen ja hallinnoinnin suhteen ja että testin tarjoajat antavat esimerkkejä testistä, jotta osallistujilla on jonkinlainen käsitys siitä, mitä odottaa testiin liittyvien prosessien ja käytänteiden suhteen aikana, joka voi olla heille stressaavaa ja ahdistavaa.

Hyvin erilaista profiilia edustavat ”haavoittuvalaiset” ihmiset Euroopan parlamentin määritelmän mukaan. Tämän ryhmän sisällä voidaan tunnistaa useampia käyttäjäryhmiä:

- he, jotka ovat luku- ja kirjoitustaidottomia omassa kielessään
- he, joilla on hyvin rajoittunut luku- ja kirjoitustaito
- he, joilla on alhaisen tason luku- ja kirjoitustaito.

Näiden ryhmien lisäksi ovat he, jotka ovat saaneet jonkinlaista peruskoulutusta aiemmin elämässään, mutta jotka eivät ole saaneet minkäänlaista muodollista tukea tai koulutusta ainakaan 20 vuoteen.

Luku- ja kirjoitustaito on välttämätön edellytys mihin tahansa kirjalliseen testiin. Jotta nämä haavoittuvalaiset oppijat voivat saavuttaa luku- ja kirjoitustaidon, päättäjien tulee tarjota harjoituskursseja, jotka tukevat vahvasti luku- ja kirjoitustaidon saavuttamista kirjoittamisen ja lukemisen testien tarjoamisen sijaan.

On harvinaista, että tämä haavoittuvaisten oppijoiden ryhmä on samalla tasolla kaikissa neljässä kielen taidossa. He suoriutuvat yleensä eritasoisesti eri taidoissa. On tapauksia, joissa luku- ja kirjoitustaidottomat ihmiset ovat esimerkiksi tasolla alle A1 lukemisessa, mutta joiden puhumisen taidot jokapäiväisessä kommunikaatiossa sopivat tasolle, joka on lähellä tasoa B1. Tästä johtuen tasoja ei tulisi nähdä vain pelkkinä tasoprofiileina. Tämän ryhmän kohdalla ei ole oikein eikä tarkoituksenmukaista puhua esimerkiksi ”A2-oppijasta”.

Tasot ovat kykyjen indikaattoreita ja tarkempaa analyysia kielitaidosta tarvitaan jokaisen maahanmuuttajan kohdalla erikseen ja jokaisella taidon alueella. Oppijan profiili on monimuotoinen ja rakentuu monista elementeistä, kuten:

1. Luku- ja kirjoitustaidon tasosta vastaanottavan valtion kielessä
2. Kirjoittamisen taidoista äidinkielessä
3. Puhumisen ja kuullun ymmärtämisen taidoista vastaanottavan valtion kielessä
4. Kielellisestä repertuaarista suhteessa vastaanottavan valtion kieleen
5. Kontaktista vastaanottavan valtion kieleen
6. Vastaanottavan valtion kielen käytöstä eri alueilla

Taulukko 4 Oppijan profiilin alueet

Luku- ja kirjoitustaito	Äidinkielen kirjaimisto	Äidinkieli ja muut kielet	Suulliset kyvyt	Kontakti vastaanottavan valtion kieleen	Alueet
Ei kirjoitettua kieltä	Ei ole	Typologisesti etäiset kielet	Aloittelija	Vain välillisesti Harvoin Toistuvaa	Yksityinen Julkinen Ammatillinen Koulutuksellinen
			A1		
			A2 ja sen yli		
Luku- ja kirjoitustaidoton	Latinalaiset kirjaimet	Romaaniset Muut eurooppalaiset kielet	Aloittelija		
Osittain luku- ja kirjoitustaitoinen	Aakkosellinen Sanamerkillinen	Typologisesti etäiset kielet	A1 A2 ja sen yli		

Kolme erillistä tapausta, osallistujat luku- ja kirjoitustaidon kurssilla, perustuen dataan, jota LAMI on kerännyt ja joka on kuvattuna Taulukossa 4, ovat esiteltynä alla:

Profiili 1: 45-vuotias Bantu-mies Somaliasta.

Hänen äidinkielenensä, Cushitic-alaryhmän kieli, on pelkästään puhuttu kieli. Hän saapui luokkaan pakolaisena osaten vain muutaman sanan ja lauseen vastaanottavan valtion kielestä. Hänellä ei ole mitään kontaktia ulkomaailmaan paitsi välittäjien kautta.

Profiili 2: 49-vuotias nainen Kiinasta.

Hän on ollut isäntämaassa kaksi vuotta ja käy töissä. Hänen suulliset taitonsa kohdekielessä ovat tasolla A1; hän on oppinut lukemaan suuren osan latinalaisista aakkosista itsenäisesti. Hänen kontaktinsa ulkoiseen ympäristöön ovat usein välillisiä; hän osallistui luku- ja kirjoitustaidon kurssille pystyäkseen lukemaan virallista kirjeenvaihtoa, pystyäkseen vastaamaan töihin liittyviin toimituksiin ja pystyäkseen osallistumaan tulevaisuudessa ajotunneille.

Profiili 3: 26-vuotias nainen Nigeriasta.

Hänellä oli alhaisen tason koulutus kotimaastaan. Hänen äidinkielsä on igbo ja hän myös puhuu, mutta ei kirjoita, englantia vastaanottavan valtion kielen lisäksi. A1-tason englannin puhujana hän ei pysty lukemaan vastaanottavan valtion kieltä, mutta tunnistaa avainsanoja liittyen siihen ympäristöön, jossa hän elää sekä tehtäviin, joita hänen täytyy suorittaa jokapäiväisessä elämässään. Hänen kontaktinsa ulkoiseen ympäristöön ovat rajattuja ja usein ammattilaisten välittämiä (välittäjät, sosiaalityöntekijät, vapaaehtoiset). Hänen osallistumisensa luku- ja kirjoitustaidon kurssille on osa laajempaa kotouttamisohjelmaa, jonka on suunnitellut paikallinen vastaanottokeskus.

Tarkastelemalla näitä kolmea tosielämän esimerkkiä, on selvää, että eroja löytyy siinä missä määrin heillä on aiempaa altistusta kirjoitettuun kieleen, ja myös että maahanmuuttajat tulevat hyvin moninaisista kielellisistä taustoista. Maahanmuuttajat voivat olla luku- ja kirjoitustaitoisia kieleessä, jossa on erilaiset kirjaimet, mutta eivät ole luku- ja kirjoitustaitoisia latinalaisissa aakkosissa, joita käytetään monissa Euroopan maissa. Ei ole yksinkertaista tehdä selviä eroja luku- ja kirjoitustaitoisten, osittain luku- ja kirjoitustaitoisten tai luku- ja kirjoitustaidottomien oppijoiden välillä, joilla voi olla erilaiset taidot ja luku- ja kirjoitustaidon tasot kolmessa tai useammassa kieleessä: omassa äidinkielessään, vastaanottavan valtion kieleessä ja jossain muussa kieleessä, kuten englannissa tai jossain toisessa maahanmuuttajayhteisön tai työpaikan lingua francassa. Heidän oma äidinkielsä voi olla typologisesti kaukana kohdekielestä. Esimerkiksi romaaniset, germaaniset ja latinaperäiset kielet ovat typologisesti lähempänä toisiaan kuin arabiaa tai japania. Maahanmuuttajien syyt maassa oleskeluun vaihtelevat, kuten myös heidän nykyinen ja tuleva kohdekielen käyttö sekä se, millä alueilla heidän vuorovaikutuksensa tapahtuvat.

Oheislukemistoa:

Adami H (2008) *The Role of Literacy in the Acculturation Process of Migrants*, Strasbourg: Euroopan neuvosto, saatavilla —

www.coe.int/t/dg4/linguistic/liam/Source/Events/2008/Adami_Migrants_EN.pdf

Borri A, Minuz F, Rocca L & Sola C (2014) *Italiano L2 in contesti migratori. Sillabo e descrittori dall'alfabetizzazione all'A1*, Loescher: Torino.

Halliday M A K (1985) *Spoken and Written Language*, Victoria: Deakin University Press

The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment — www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre1_en.asp

Illustrations of the European levels of language proficiency — www.coe.int/t/dg4/linguistic/Manuel1_EN.asp#illustrations

General remarks on literacy — www.coe.int/en/web/lang-migrants/literacy

5 Mitä testata

Tässä osiossa hahmottelemme niitä askelia, jotka ovat mukana takaamassa sitä, että testien malli sopii tarkoitukseensa. Ensimmäinen askel on testaamisen syyn tarkka ja yksiselitteinen tunnistaminen. Kun tämä on tehty, periaatteellisia metodeja hyödyntäen päätetään testien sisältö ja vaikeustaso. Viimeisenä askeleena täytyy kehittää testispesifikaatiot ja laadintaohjeet, jotka ovat elintärkeitä myöhemmän vaiheen testin rakentamisen ja tarkistuksen kannalta. Ne kuvaavat testin piirteitä, kuten sitä mitä testataan, kuinka sitä testataan, yksityiskohtia kuten testivihkojen määrää ja pituutta (lukeminen, kuullun ymmärtäminen jne.) sekä osiotyyppejä (monivalinta, lyhyt viesti jne.).

5.1 Testin tarkoituksen ja testiin osallistujien kohtaamien tosielämän vaatimusten määrittäminen

Ennen minkään kielitestin kehittämistä on ensin välttämätöntä määrittää sen tarkka tarkoitus. Ei ole riittävää sanoa, että testi on ”maahanmuuton tarpeita varten”, koska jopa tällä alalla on suurta vaihtelua siinä, mistä syistä maahanmuuttajia testataan. Nämä syyt vaihtelevat oppijoiden motivoinnista (auttaa heitä käyttämään ja kehittämään tämän hetken kykyjä kohdekieleessä) ja sen selvittämisestä, ovatko heidän taitonsa riittäviä tarkasti määriteltyihin sosiaalisiin tilanteisiin osallistumista varten (esim. opiskelu tai työnteko) sellaisten päätösten tekoon, jotka vaikuttavat heidän laillisiin oikeuksiinsa kuten oikeuteen pysyä maassa tai kansalaisuuden saamiseen tai oikeuteen mennä naimisiin vastaanottavan valtion kansalaisen kanssa tai perheenyhdistämisen anomiseen.

Vasta kun testin tarkoitus on tarkasti määritelty, voidaan tunnistaa testiin osallistuvien kohtaamat tosielämän vaatimukset, joiden tulee myös näkyä testissä (esim. tarve osallistua yhteiskunnallisiin prosesseihin ja harjoittaa kansalaisuuden mukana tulevia oikeuksia ja vastuita). Sen lisäksi, että selkeä ja yksiselitteinen tarkoituksen määrittely on apuna testin kehittämisessä, se ei pelkästään auta selkeyttämään testiin osallistuvien odotuksia ja paranna testin oikeudenmukaisuutta, vaan tekee myös muille yhteiskunnan jäsenille mahdolliseksi tulkita ja käyttää testituloksia asianmukaisesti. Tämä tulisi ottaa huomioon tarveanalyysissa, kuten kävi ilmi osiossa 3.1, Tarveanalyysi.

Tehtäessä tarveanalyysia on tarpeellista ottaa huomioon myös se, että on olemassa monia maahanmuuttajien alaryhmiä, joilla kaikilla on omat tarpeensa. Esimerkiksi heillä, jotka haluavat liittyä työvoimaan niin pian kuin mahdollista, on luultavasti erilaiset tarpeet kuin heillä, joiden suunnitelmana on kasvattaa pieniä lapsia kotona. Tarveanalyysissa on hyvien käytänteiden mukaista, että testien kehittäjät määrittelevät kohderyhmälle relevantit kontekstit ja tilanteet. Kun suunnitellaan tällaisia tarveanalyysseja, päättäjien täytyy pitää huoli siitä, että on olemassa riittävä määrä resursseja ja että yhteiskunnan eri osien edustajat ovat mukana määrittelemässä tarpeita.

5.2 Testin kielellisistä vaatimuksista päättäminen

Kun nämä tosielämän vaatimukset on tunnistettu, ne täytyy muuttaa kielellisiksi

vaatimuksiksi, jotka määrittävät ei pelkästään testiin osallistuvan tietoja ja taitoja, vaan myös osaamisen tason, jota hän luultavasti näillä alueilla tarvitsee. Jos kielitesti on suunniteltu esimerkiksi arvioimaan, onko testiin osallistujalla tarvittava kielitaito, jotta hän voi osallistua ammatillisen koulutuksen kurssille, odotamme, että se testaa kykyä seurata oppitunteja ja työpajoja, kommunikoida opettajien ja muiden opiskelijoiden kanssa, lukea asiaankuuluvaa kirjallisuutta, kirjoittaa koulutehtäviä ja niin edelleen. Tarveanalyysi voisi tällöin määrittää vaadittavan kielitaidon tason (tai vaaditun tason jokaisessa erikseen testattavassa taidossa, kuten luetun ymmärtämisessä ja kirjoittamisessa). Toisaalta, jos kielitesti on suunniteltu mittaamaan kielitaitoa, joka maassa jo työskentelevien maahanmuuttajien maahan saapuvilla puolisoilla on, isäntäyhteiskunnassa olevia maahanmuuttajien perheenjäseniä koskeva vertaileva tarveanalyysi osoittaisi heiltä vaaditun taitotason olevan paljon matalampi ja se keskittyisi tyypillisiin vuorovaikutuksen muotoihin isäntäyhteiskunnassa. Näiden perheenjäsenten kohdalla on todennäköistä, että perustaidot puhumisessa ja kuullun ymmärtämisessä sekä kodin jäseniin vaikuttavien prosessien, kuten lasten koulutuksen tai vanhusten hoidon, ymmärtäminen ovat tärkeitä.

Toisin kuin silloin kun suunnitellaan tehtäviä osallistujille, jotka haluavat aloittaa opiskelun, on paljon monimutkaisempaa määritellä kielellisiä vaatimuksia, jotka nousevat maahanmuuttajien relevanteista, tosielämän tehtävistä. Isäntämaan kiele(i)ssä saavutetun osaamisen sekä kyvyn integroitua yhteiskuntaan ja/tai harjoittaa kansalaisuuden mukana tulevia oikeuksia ja vastuita välillä vallitseva suhde on paljon hatarampi ja vaikeampaa selvittää.

Sillä jos kielitaito olisi ainoa tärkeä tekijä, kaikki syntyperäiset maan asukkaat olisivat täysin integroituneita kansalaisia. Koska näin ei ole, voidaan päätellä, että myös muut tekijät ovat tärkeitä ja muut kompetenssit tulee myös ottaa huomioon kun suunnitellaan testiä.

Kuvio 5 esittelee ne kompetenssit, jotka liittyvät kielelliseen integraatioon isäntämaassa. Kielellinen integraatio ei vaadi pelkästään tiettyä yleistä kielikompetenssin tasoa, vaan myös tietoisuutta isäntäyhteiskunnassa vallitsevista kulttuurisista normeista ja siitä, miten nämä liittyvät maahanmuuttajien omaan kulttuuristaan sekä heidän kielelliseen repertuaariinsa. Se voi vaatia myös kykyä toimia ihmisten kanssa, jotka tulevat monista eri kulttuuri- ja kielitaustoista. Usein on esimerkiksi niin, että isäntämaan kieli on yhteinen kieli työpaikalla, jossa maahanmuuttajia monista eri maista on töissä. Maahanmuuttaja ei välttämättä käytä isäntämaan kieltä isäntämaan kantaväestön kanssa, vaan muiden kielten puhujien kanssa. Maahanmuuttajien tulee myös olla tietoisia omista laillisista oikeuksistaan ja pystyä selviytymään tilanteista, joissa isäntämaan kieli on välttämätön kansalaisvastuiden suorittamisessa. Nämä voivat vaihdella siitä, että ymmärtää kuinka jätteenkeräys ja kierrätys toimivat kadulla, jolla he asuvat ja kuinka järjestää ja maksaa asunnon veden ja sähkön kulutus ja muut palvelut siihen, että ottaa selvää kuinka joukkoliikenne toimii. Tarveanalyysi siitä, kuinka maahanmuuttajien odotetaan toimivan kohdeyhteisössään, tukee relevanttien ja hyödyllisten testitehtävien tunnistamista, jotka painottuvat toivottavasti erityisesti julkiseen alueeseen.

Kuvio 5 Kielelliseen integraatioon liittyvät kompetenssit

On myös tärkeää taata, että maahanmuuttajien kulttuuri- tai koulutustaustaa koskevat oletukset tutkitaan tarkasti tarveanalyysin aikana, jotta voidaan estää väärin oletusten vaikuttaminen testin suunnitteluun. Toisaalta osallistujan repertuaari tulisi ottaa tarkasti huomioon, korostaen maahanmuuttajien kokemuksia sekä arvoja.

5.3 Arviointityyppien harkitseminen

Keskeistä testin validiteetille on kaikkein sopivimman testityypin valinta. Päättäjien tulee olla tietoisia siitä, että on olemassa monia erilaisia arvioinnin muotoja. Ne vaihtelevat perinteisistä muodollisista testeistä, joissa suuri määrä osallistujia tekee saman testin samana päivänä valvonnan alaisina, jatkuvaan arviointiin, joka usein koostuu erilaisista töistä rakentuvan portfolion arvioinnista. Lisää yksityiskohtia testauksen vaihtoehtoista on tarjolla Euroopan neuvoston nettisivuilla, josta löytyy linkkejä itsearviointin muistilistoihin, aktiviteetteja työpajoihin sekä vaihtoehtoja testeille kuten eurooppalainen kielisalkku. Kielitesteissä eri kielitaidon osat kuten luetun ymmärtäminen, kirjoittaminen, kuullun ymmärtäminen ja puhuminen testataan yleensä erikseen, mutta niitä voidaan testata myös yhdessä. Jokaisella arvioinnin tavalla on omat erityispiirteensä, kuten se, kuinka helppoa on tulkita tuloksia, kuinka luotettavia ne ovat, arvioinnin hinta ja käytännöllisyys. Puhumisen testit voivat esimerkiksi vaatia suurempia resursseja, kuten koulutettuja puhumisen testaajia, kun niitä verrataan paperipohjaisiin tai tietokoneella toteutettuihin luetun ymmärtämisen testeihin, jotka voidaan järjestää monelle osallistujalle samanaikaisesti. Jokin kielitaidon osa, kuten kuullun ymmärtäminen, voi olla kontekstista riippuen tärkeämpi kuin joku toinen, kuten kirjoittaminen. On siksi tärkeää, että kunkin tilanteen vaatimukset otetaan tarkasti huomioon, jotta voidaan tunnistaa kaikista sopivin arvioinnin muoto. Tulee kuitenkin huomata, että myös arviointimuotojen erilaiset kombinaatiot ovat mahdollisia.

Alla mainitaan muutamia testien ja muiden arviointimuotojen hyötyjä. Testeille, joita suunnittelevat, rakentavat ja hallinnoivat maineikkaat ja auditoidut testin tarjoajat, on yhteistä seuraavat kolme etua:

1. Tulokset ovat erittäin standardoituja ja luotettavia. Tämä tarkoittaa, että osallistujia on helppo verrata samojen tai eri testin toteutuskertojen kesken.

2. Osallistujia arvioidaan suurella objektiivisuudella. Suurimmassa osassa tapauksia testien pisteittäjät ja arvioijat työskentelevät vastausavainten kanssa, ja sen lisäksi muilla toimilla vähennetään puolueellisuuden mahdollisuutta pisteityksessä, kuten käyttämällä arviointiohjeita, jotka listaavat kaikki mahdolliset hyväksytyt vastaukset.
3. Suuria määriä osallistujia voidaan testata lyhyen ajan sisällä, mikä vähentää kustannuksia.

Vaihtoehtoina perinteisille testeille voivat olla itsearviointi tai kurssin läpi jatkuva arviointi. Esimerkiksi kurssia suorittavaa opiskelijaa voidaan yhtäjaksoisesti arvioida testien ja tehtävien, kuten töiden osien, lyhyiden puhumisen suoritusten, muiden opiskelijoiden kanssa tehtävien aktiviteettien ja luokassa tapahtuvien testien perusteella läpi kurssin. Parhaassa tapauksessa näillä arvioinneilla on vahva kehittävä vaikutus ja sellaiset arvioinnit, jotka on tehty osana kurssia auttavat oppijoita ottamaan suurempaa roolia oman oppimisensa ohjaamisessa. Lisäksi materiaalia arviointia varten voidaan kerätä ei-painostavissa tilanteissa (esim. luokahuoneessa, ennemmin kuin muodollisessa testitilanteessa) ja tämä voi lisätä arvioinnin validiutta todisteena osallistujan todellisista kyvyistä. Tulokset voivat kuitenkin olla vähemmän standardoituja, mikä voi tehdä tulosten tulkinnasta ja vertailusta hankalaa.

5.4 Tehtävätyypit

Jotta arviointivälineiden validiutta voidaan parantaa, on tärkeää miettiä osallistujien arviointiin käytettävien tehtävien luonnetta. Muodollisissa testeissä käytettävien tehtävien ja luokahuonearviointin tulisi heijastella kielen todellista käyttöä. Testiin osallistuville tulisi siis antaa esimerkiksi tehtäviä, jotka heijastelevat heidän jokapäiväistä elämäänsä aiheiden ja sisällön suhteen. Tästä saatava hyöty on se, että testiin osallistuja kokee tehtävien olevan tarkoituksenmukaisia ja lisäksi tukikurssit ja koulutus nähdään luultavasti myös hyödyllisenä. Jotta näin voi käydä, testin tai tehtävän suunnitteluprosessia tai tarkoituksenmukaisen testin valintaa edeltävä askel on tarveanalyysi, kuten osiossa 3.1, Tarveanalyysi, kuvataan. Tehtävät tulisi suunnitella käyttäjien kielellinen profiili mielessä ja ne tulisi selkeästi hahmotella sopimaan kyseessä olevan kielipolitiikan tavoiteltuun EVK-tasoon.

Kun otetaan kaikki nämä asiat huomioon, näyttäisi olevan parempi keskittyä osallistujan perimmäiseen kykyyn suorittaa autenttisia tehtäviä onnistuneesti, jolloin vähemmän painoarvoa annetaan jonkin tietyn taidon tai tietyn testitehtävän testaamiselle tai sen testaamiselle osaako osallistuja jonkin tietyn kielen osasen. Tällä tavalla arvioidaan osallistujan yleistä kykyä suoriutua onnistuneesti jokapäiväisen elämän todellisista tilanteista. Hyvä tehtävä on tiivistettynä Riittävä (Adequate), Tarkoituksenmukainen (Appropriate) ja Autenttinen (Authentic). Tällainen tripla-A voitaisiin myöntää hyvillä tehtäville tai sellaisille tehtäville, joissa nämä kaikki kolme piirrettä yhdistyvät.

Oheislukemistoa:

Gorp, K & Deygers, B (2013) Task-based language assessment. Teoksessa Kunnan, A (toim.) *The*

Companion to Language Assessment: Approaches and Development, Oxford: Wiley-Blackwell, 578-593.

Tools for learners, teachers, course providers are available from Linguistic Integration of Adult Migrants (LIAM) — www.coe.int/en/web/lang-migrants/instruments

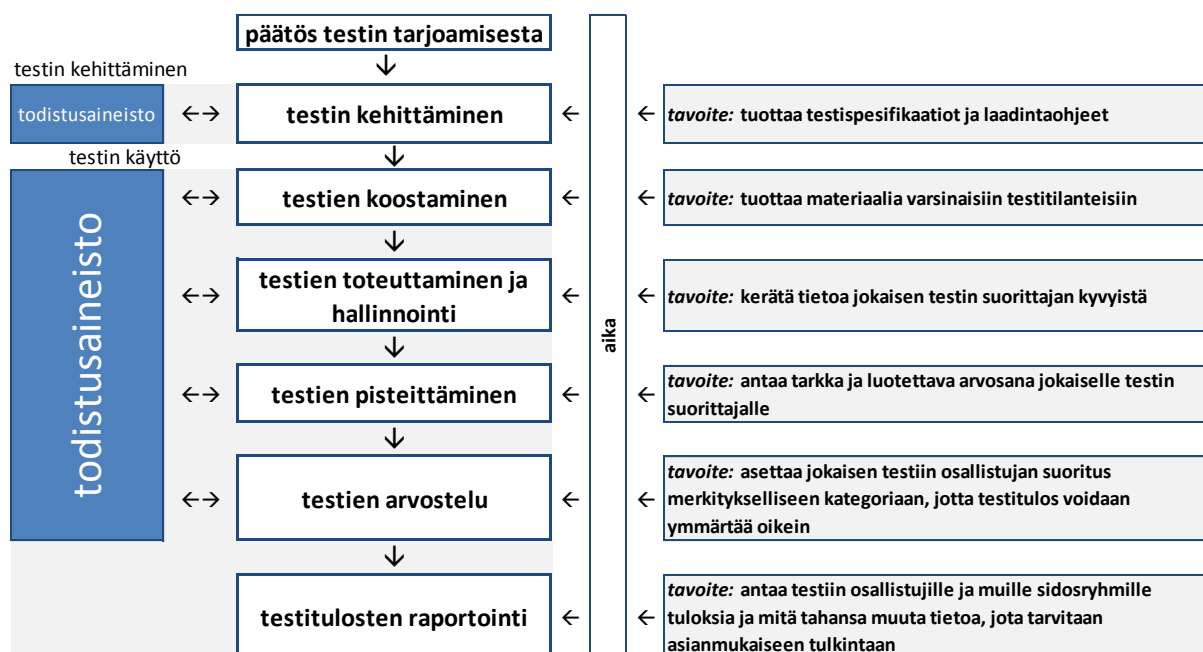
6 Testin sykli

Oletetaan, että on päätetty maahanmuuttopolitiikasta, joka ottaa huomioon ne hyödyt, joita maahanmuuttajat tuovat yhteiskunnalle; ja että tarveanalyysia on käytetty selvittämään eri maahanmuuttajaryhmien kielitaidon tasot ja osaamisprofiilit; ja että on valittu muodollinen testi tarkasti määriteltyn tarkoitukseen, jotta voidaan selvittää nämä tasot ja profiilit (opintokurssin sijaan). Tämän jälkeen on aika miettiä, kuinka kehittää testi tähän tiettyyn tarkoitukseen; testi, joka on myös laadukas ja oikeudenmukainen. Siispä tässä osiossa annetaan yleiskatsaus testin tuottamisen syklistä, jota seuraa yksityiskohtaisempaa tietoa jokaisesta päävaiheesta erikseen.

6.1 Yleiskatsaus testin tuottamisen syklistä

Ensimmäisenä askeleena kuvataan kohderyhmä, testin tarkoitus ja testin fokus yksityiskohtaisiin testispesifikaatioihin ja laadintaohjeisiin. Kun testispesifikaatiot ja laadintaohjeet ovat valmiit ja testi on kehitetty, tarvitaan monia jatkovaiheita, joilla varmistetaan, että testi toimii halutulla tavalla. Nämä vaiheet listataan Kuvio 6:n vasemmalla laidalla ja jokaisen vaiheen päämäärä esitellään oikealla laidalla.

Kuvio 6 Perustestisykli

Lähde: *Manual for Language Test Development and Examining* (Euroopan neuvosto 2011)

Seuraava vaihe testin kehittämisen jälkeen alueella, joka on nimetty 'testin käyttö' on testin koostaminen. Arviointikriteerit ja testin muoto kehitetään ja testin osiot tai kysymykset luodaan spesifikaatioiden ja laadintaohjeiden mukaisesti ja kootaan testiksi tai testin osiksi, jotka sitten tulisi mahdollisuuksien mukaan kokeilla tai pilotoida. Tähän pilotointivaiheeseen viitataan yleensä termillä *esitesta*. Se on metodi, jolla kerätään

todisteita testiosioiden toimintakyvystä (osallistujien sijaan), jotta testeihin voidaan sisällyttää tehtäviä, jotka mittaavat osallistujien osaamista tarkasti ja yhdenmukaisesti ja toisaalta myös jotta voidaan muokata tai hylätä tehtäviä, joiden toimintakyky ei ole odotustenmukainen.

Kun testi on koostettu valituista osioista ja tehtävistä, sitä tulee toteuttaa ja hallinnoida johdonmukaisesti ja oikeudenmukaisesti tavoitelluille osallistujille. Sen jälkeen testisuoritukset pisteitetään, jotta saadaan tarkkaa ja luotettavaa todistusaineistoa osallistujien taidoista ja testitehtävien toimivuudesta. Lopulta testin toteutuksesta ja hallinnoinnista saatu data tulee analysoida, jotta voidaan varmistaa, että testi on toiminut odotusten mukaisesti, ja osia, joissa näin ei ole käynyt, tulee muokata. Osallistujien pisteet muunnetaan sitten arvosanoiksi tai arvioiksi, jotka tulee raportoida heille tavalla, joka on merkityksellistä paitsi heille itselleen myös muille sidosryhmille, kuten työnantajille, kouluille ja virallisille tahoille, joilla on tarve hyödyntää tuloksia.

Koko tämän prosessin aikana tarvitaan laadunvarmistusta. On olemassa monia hyödyllisiä dokumentteja, joiden tavoitteena on auttaa testin tarjoajia toteuttamaan aiemmin mainittuja toimintatapoja tai eettisiä sääntöjä. Ne sisältävät yksityiskohtaisia ja konkreettisia ehdotuksia ja ne on listattu *oheislukemistoa*-osiossa alla.

6.2 Testispesifikaatioiden ja laadintaohjeiden tuottaminen

Testispesifikaatiot ja laadintaohjeet ovat dokumentteja testin suunnittelijoille ja ne sisältävät ohjeita siitä, mitä taitoja testataan, kuinka monta osaa ja kuinka monta kysymystä testi sisältää, kuvauksia käytettävien tekstien pituudesta ja tyypistä, ohjeita siitä, mitä aiheita voidaan ja ei voida käyttää, mitä osio- ja tehtävätyyppejä käytetään, ohjeita testin ajoituksesta, mitä pisteitä annetaan ja muita käytännön yksityiskohtia. Ne sisältävät myös kuvauksen kohderyhmästä. Nämä spesifikaatiot ja laadintaohjeet toimivat viitekehyksenä ja ovat päätösten pohjana kaikissa myöhemmissä testin käytön vaiheissa. On elintärkeää, että tarveanalyysi on ollut vaikuttamassa näihin testispesifikaatioihin. Se on erityisen tärkeää maahanmuuttajaryhmille, joille autenttisten tehtävien käyttö on ratkaisevaa.

6.3 Tehtävien laatiminen

Jotta voidaan laatia tarkoituksenmukaisia testitehtäviä, tehtävien laatijoille tulee antaa selkeät ohjeet. Nämä sisältävät yleensä yleiskatsauksen kohderyhmästä ja testin tarkoituksesta, sekä yleisiä ohjeita liittyen esimerkiksi tiettyjen aihepiirien sopivuuteen tai epäsopivuuteen, tekstin pituuteen (esim. sanamäärä luettavissa teksteissä), suorituksen pituuteen (eli sanamäärä, joka osallistujia vaaditaan kirjoittamaan), tekstien ”autenttisuuden” asteeseen, jne. ennen kuin siirrytään jokaisen tehtävätyypin käsittelyyn erikseen. Kun tehtävät on laadittu, muiden asiantuntijoiden tulee arvioida, onko ohjeiden sanomaa ja henkeä noudatettu.

6.4 Esitestaus

Jotta voidaan varmistaa, että tehtävät oikeasti toimivat niin kuin on tarkoitettu

(kohdekielen testaaminen, vahvempien ja heikompien osallistujien tehokas erottelu, ettei esiinny puolueellisuutta jotain tiettyä osallistujaprofiilia kohtaan), on välttämätöntä esitestata materiaaleja testitilanteissa osallistujilla, joilla on mahdollisimman samanlainen demografinen profiili kuin oikeilla testiin osallistuvilla henkilöillä. Esitestausta seuraa tilastollinen ja laadullinen analyysi. Näiden analyysien perusteella osiot ja tehtävät voidaan valita oikeaan testikäyttöön tulevaisuudessa, niitä voidaan muokata ja esitestata uudelleen tai ne voidaan hylätä. Lisäksi silloin kun resurssit antavat myöten, voidaan luoda tehtävä-/osiopankki, johon voidaan koota hyväksytyt tehtävät/osiot tulevaa käyttöä varten. Näissä prosesseissa apuna käytettävät työkalut listataan *oheislukemistoa* -osiossa.

6.5 Testin toteutus ja hallinnointi

Testin tarjoajien tulee taata, että testi voidaan suorittaa sellaisissa oloissa, jotka ovat yhtä oikeudenmukaiset kaikille osallistujille. Tämän saavuttamiseksi on suositeltavaa, että kehitetään sellaiset käytännöt, joilla minimoidaan eroavaisuuksia toteutuksessa ja hallinnoinnissa. Näiden käytäntöjen tulisi varmistaa, että:

- testipaikat ovat asiaankuuluvasti valtuutettuja testien yleistä toteutusta ja hallinnointia varten
- testipaikkojen henkilökunta on ammatillisesti pätevää, riittävästi informoituja ja tuettuja, ja tarpeen mukaan valvottuja
- testipaikoilla ylläpidetään korkean tason turvallisuutta ja luotettavuutta koko prosessin ajan ilmoittautumisesta tulosten antamiseen ja raportointiin asti
- fyysiset olot testipaikan tiloissa ovat tilanteeseen sopivia (melutaso, lämpötila, osallistujien välille jäävä välimatka, jne.)
- järjestelyjä tehdään tarvittaessa niitä osallistujia varten, joilla on erityistarpeita.

6.6 Sellaisten osallistujien huomioon ottaminen, joilla on erityistarpeita

Testijärjestelmä ei saa syrjiä sellaisia osallistujia, joilla on erityistarpeita. Nämä voivat sisältää väliaikaisia tai pitkäaikaisia fyysisiä, henkisiä tai tunnetason vammoja tai vaikeuksia, oppimisvaikeuksia, dysleksiaa, väliaikaisia tai pitkäaikaisia sairauksia, uskontoon liittyviä sääntöjä, tilanteen, jossa osallistuja on vankilassa tai mitä tahansa muita tilanteita, jotka hankaloittavat tai tekevät mahdottomaksi sen, että osallistuja osallistuu testiin samalla tavalla kuin kaikki muutkin.

Tarvitaan järjestelyjä sitä varten, että:

- voidaan päättää voiko osallistuja, jolla on erityistarpeita, jättää testin tai osan siitä tekemättä

- voidaan ryhtyä toimiin, joilla taataan, että osallistujia, joilla on erityistarpeita, arvioidaan oikeudenmukaisesti
- voidaan määrittää minkä instituution vastuulla on päättää, täytyykö jonkun tietyn osallistujan suorittaa testi
- voidaan päättää, mitkä erityisolosuhteet pätevät kussakin tilanteessa (esim. testivihkot pistekirjoituksella, testivihkot isolla fontilla, pistekirjoituskirjoittajan paikalle järjestäminen tai erityisominaisuuksilla varustellun tietokoneen hankkiminen, lukijan/kirjurin/avustajan paikalle järjestäminen, lisäajan järjestäminen tiettyihin testin osiin, ylimääräiset lepotauot, viittomakielen tulkin paikalle järjestäminen, erityiset testipäivät tai -paikat).

Tieto näistä säännöksistä ja poikkeuksista tulee olla julkisesti esillä ja osallistujien saatavilla. Jos päätetään, että mitään erityisjärjestelyjä ei tarjota, testin tarjoajan tulee varmistaa, että osallistujalla on mahdollisuus tehdä päätöksestä valitus ja informoida osallistujia, kuinka valitus tulee tehdä, sekä hahmotella millä tavoin lopullinen päätös tulisi tehdä.

6.7 Arviointikriteerit ja pisteitys

Pisteitys voi olla joko *objektiivista* tai *subjektiivista*. Objektiivista pisteitystä tapahtuu silloin kun on olemassa oikea vastaus, yleensä merkittynä pisteitysavaimeen tai arviointiohjeisiin. Ero avaimen ja arviointiohjeiden välillä on, että avain sisältää yleensä vain yhden oikean vastauksen (esimerkiksi monivalintatestiä varten) kun taas arviointiohjeet listaavat kaikki mahdolliset hyväksytyt vastaukset. Yleensä nämä on rajoitettu pieneen määrään vastauksia, esimerkiksi kun osallistuja täydentää lausetta tai merkintöjä tekstissä, ja vastaukset *torstaina* ja *huomenna* voivat molemmat olla hyväksytyjä vastauksia. Objektiivisesti pisteitetyt testitehtävät voidaan pisteittää tarkasti koneilla tai koulutettujen pisteittäjien toimesta. Mikään käytetty systeemi ei kuitenkaan koskaan ole täysin virheetön. Hyviin käytäntöihin sisältyvät tiukat ja säännölliset valvontamenetelmät.

Koulutettuja arvioijia tarvitaan yleensä pisteittämään subjektiivisesti pisteitetyjä tehtäviä. Nämä tehtävät ovat useimmiten kirjoitettuja tekstejä tai puhumisen suorituksia, jolloin tarvitaan asiantuntijan arviota ja koulutetut arvioijat arvioivat osallistujia käyttämällä arviointikriteerejä. Kun arvioidaan subjektiivisia tehtäviä, kriteerit voivat olla tasaisesti painotettuja tai joku kriteeri voi olla painotetumpi kuin joku toinen. Esimerkiksi sanaston valinnasta ja tarkkuudesta voidaan antaa pisteitä samassa suhteessa kuin mitä annetaan muille kriteereille, kuten kirjoituksen rakenteelle ja jäsentelylle. Ääntämiselle voidaan antaa vähemmän painoarvoa tai merkitystä kuin kieliopilliselle tarkkuudelle. Sen, ovatko kriteerit tasaisesti painotettuja vai ei, tulisi olla yhteydessä testin käyttöön ja tarkoitukseen. Se kuinka hyvin suoriutumisen arviointi on yhteydessä testin käyttöön ja tarkoitukseen vaikuttaa testin *validiuteen*, kuten edellä on mainittu.

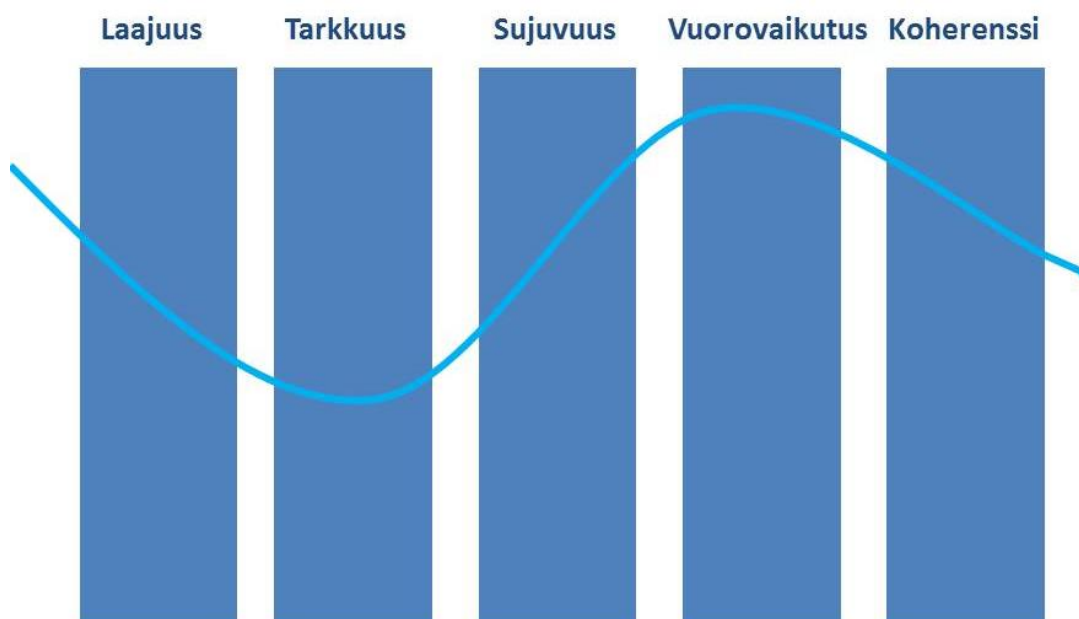
Pisteet asettavat osallistujat asteikolle, arvioiden heidän suorituksensa joko alle, yhtä hyväksi tai yli vaaditun standardin. Tämä menettely voi johtaa lasku- ja arviointivirheisiin. Arvioijat voivat antaa pisteitä epäjohdonmukaisesti tai tulkita osallistujan vastauksia ja/tai

arviointikriteerejä epäjohdonmukaisella tavalla. Testaajat voivat olla epäjohdonmukaisia joko verrattaessa toisiin testaajiin tai tavassa, jolla he itse soveltavat kriteerejä ajan kuluessa. Hyvät käytänteet ottavat nämä asiat huomioon ja yrittävät vähentää tällaisia epäjohdonmukaisuuksia perusteellisen koulutuksen ja valvontakäytänteiden kautta, sekä siten, että toiset arvioijat pisteittävät joidenkin tai kaikkien osallistujien suoritukset toiseen kertaan. Pisteittäjien työtä voidaan myös ”skaalata”, jotta voidaan ottaa huomioon jatkuva lempeys/ankaruus arvioinnissa, vaikkakin merkittävät erot vaativat luultavasti lisäkoulutusta.

Pisteityskriteerien tulee olla linjassa testin tarkoituksen kanssa. Esimerkiksi maahanmuuttajakontekstissa keskittyminen tarkkuuteen ei välttämättä ole yhtä relevanttia kuin kyky saada välitettyä asian keskeinen idea. Maahanmuuttajakontekstissa maahanmuuttajan tavoitteena on saada välitettyä ajatuksensa ja ymmärtää uutta maailmaa ympärillään. Siksi testeissä tehtävien tulisi keskittyä merkitykseen, ei muotoon: testin läpäisemisestä tulisi päättää sen perusteella kuinka paljon osallistujat ovat ymmärtäneet tehtävästä ja kuinka tarkoituksenmukaisesti he ovat sen suorittaneet; toisin sanoen, enemmän huomiota pragmaattisiin asioihin ja vähemmän kieliopillisiin seikkoihin. Tämä eroaa esimerkiksi akateemisten opintojen pääsykokeesta, jossa yksityiskohtien tarkkuutta voidaan pitää tärkeämpänä.

Pisteityskriteerien tulisi lisäksi ottaa huomioon homogeenisen profiilin puuttuminen. Esimerkiksi kuvio 7 esittelee näytteen puhumisen suorituksesta tasolla A2. Se esittelee henkilön, jolla on rajallinen sanasto ja joka on hyvä kommunikoija ja pystyy melko sujuvaan ja koherenttiin vuorovaikutukseen, mutta joka tekee alkeellisia virheitä kieliopissa. Tämä osoittaa kuinka vuorovaikutus on yleensä korkeammalla tasolla kuin tarkkuus näillä alemmilla taitotasoilla.

Kuvio 7 Yhden puhumisen testisuorituksen profiili

6.8 Valvonta

On tärkeää, että kielitestin kehittäjä paitsi valvoo testaaajien käyttäytymistä myös kerää ja analysoi tietoa osallistujien vastauksista sekä demografista tietoa osallistujista, esim. iästä ja sukupuolesta. Tämä on välttämätöntä, jotta voidaan taata, että:

- jokainen testi mittaa niitä taitoja, joita sen on tarkoitettu mittaavan
- kaikki saman testin versiot, niin menneet kuin tulevat, mittaavat taitoja johdonmukaisella tavalla
- jokainen testi toimii oikeudenmukaisella tavalla kaikkia osallistujia kohtaan huolimatta heidän taustastaan.

Tämänkaltaisen valvonnan tuloksia voidaan käyttää takaamaan, että testitulokset kuvaavat osallistujan taitoja täsmällisesti. Lisäksi analyysistä saatua tietoa voidaan hyödyntää testin rakentamisessa, hallinnoinnissa ja toteutuksessa sekä arviointiprosesseissa, niin että näitä prosesseja voidaan jatkuvasti kehittää.

Osallistujien vastausten valvonta

Oikeissa testitilanteissa osallistujien antamia vastauksia osioihin ja tehtäviin käytetään sekä mittaamaan osallistujien kielellisiä taitoja että antamaan testien tarjoajille tietoa siitä, kuinka hyvin osiot ja tehtävät ovat toimineet. Osioita ei pidä arvioida pelkästään niiden vaikeustason kautta vaan myös sen kannalta, kuinka hyvin ne erottelevat vahvempia ja heikompia osallistujia, koska testin perustarkoituksena on tehdä ero näiden kahden ryhmän välille. Näistä ja muista tilastoista tulee pitää kirjaa ja tehdä vertailuja menneiden ja tulevien testien osalta. Tämä antaa testin tarjoajille mahdollisuuden taata, että eri testiversioista tai -kerroista saatavat tulokset ovat keskenään vertailtavissa. Silloin kun testin rakentaminen on perustunut esitestaukseen, on todennäköistä, että osiot ja tehtävät toimivat odotetulla tavalla myös oikeassa testitilanteessa. Tämän varmistaminen analyysin kautta on kuitenkin tärkeää, ja tutkimusta sekä sitä seuraavia korjaavia toimenpiteitä voidaan tarvita tapauksissa, joissa testin toimivuus ei ole odotetun kaltaista. On totta kai myös tärkeää, että jokainen tietty versio testistä osoittaa osallistujan kyvyt johdonmukaisella tavalla suhteessa aiempiin ja tuleviin versioihin testistä. Tästä syystä aitoa vastausdataa käytetään usein apuna päätettäessä arvosanarajoista tai hyväksytyt suorituksen pistemäärästä.

Puolueellisuuden valvonta

Yllä esiteltyjen tapaisia tekniikoita tulisi myös soveltaa sellaisten osallistujaryhmien, joiden jäsenillä on samantasoiset taidot, suoriutumiseen. Jos esimerkiksi huomataan kun verrataan samanlaiset kyvyt omaavia osallistujia, että jonkin tietyn maan kansalaisuuden haltijat suoriutuvat merkittävästi paremmin tai huonommin jostain tehtävästä tai tehtäväryhmästä, se voi olla seurausta tehtävän puolueellisuudesta tämän kansalaisuuden omaavia ihmisiä kohtaan heitä puoltaen tai syrjien ja olisi siksi epäoikeudenmukaista.

Toisaalta syynä voivat olla myös kielelliset eroavaisuudet tai samankaltaisuudet äidinkielten ja kohdekielten välillä, jota ei voida pitää epäoikeudenmukaisena. Joka tapauksessa, sen jälkeen kun kvantitatiivinen analyysi on paljastanut mahdollisen puolueellisuuden, tarvitaan laadullista tutkimusta. Jos havaitaan, että jokin tehtävä on puolueellinen, se voi edellyttää, että tehtävä poistetaan ja/tai tehdään muutoksia niihin käytänteisiin, joilla tehtäviä tuotetaan.

6.9 Testien vaikuttavuuteen liittyvä tutkimus

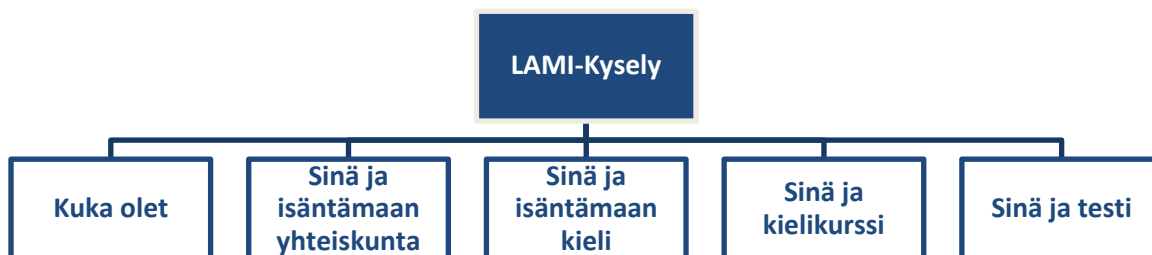
Sellaiset testien tarjoajat, jotka järjestävät testejä suurille osallistujamäärille tai jotka toimivat kansainvälisesti, eivät voi kovin helposti ottaa huomioon jokaisen yksittäisen osallistujan henkilökohtaisia piirteitä, oppimishistoriaa ja henkilökohtaista taustaa arvioitaessa heidän kielitaitoaan. Lisäksi ottamatta huomioon testin kokoa ja laajuutta, testien tarjoajat eivät voi aina hallita sitä, miten ihmiset valmistautuvat testeihin tai kuinka eri osapuolet osallistuvat testin suorittamisen prosessiin tai tulkitsevat arvioinnin tavoitteita oppimislähestymistavan näkökulmasta ja niin edelleen. Tämä tarkoittaa, että kun ollaan tekemisissä minkä tahansa testin tarjoajan minkä tahansa testin seurauksien kanssa, vaikutukset ovat väistämättömiä. Tästä johtuen realistisena tavoitteena voidaan pitää negatiivisten seurausten mahdollisuuden minimoimista ja positiivisten vaikutusten edistämistä.

Kun arvioinnin tapa on valittu, testin käyttötarkoitusta ja sen seurauksia koskeva harkinta on erittäin tärkeää, sillä käytöllä voi olla hyvin pitkälle ulottuvia ja odottamattomia seurauksia. On suositeltavaa, että arviointia suunniteltaessa otetaan tarkasti huomioon mahdolliset seuraukset ja että arviointiprosessin aikana tehdään tutkimusta, jotta saadaan selville mitä todelliset vaikutukset ovat. Mahdollisia seurauksia testin tuloksena voivat olla esimerkiksi muutokset opetuksessa ja oppimiskäytänteissä.

Kielitaidon testaajat voivat tutkia testin vaikutusta, josta puhutaan yleisesti testien vaikuttavuuteen liittyvänä tutkimuksena, keräämällä palautetta, tarjoamalla todistusaineistoa ja analysoimalla dataa. Tyypillisesti kerätty data voi olla kvantitatiivista, kuten testituloksia ja väestötieteellisiä, kuten testiin osallistujien ikä, puhutut kielet, aiempi kielen opiskelu ja koulutuksellinen tausta. Myös kvalitatiivista dataa voidaan kerätä kyselyjen, selvitysten ja haastattelujen avulla. Tämä liittyy yleensä testiin osallistuvien ja muiden tahojen, kuten kurssien tarjoajien ja päättäjien asenteisiin, motivaatioon ja kokemuksiin koskien testiä, kieltä ja isäntämaata. Testiin osallistuvilta voidaan esimerkiksi kysyä mitä heidän syynsä osallistua testiin ovat, mihin he käyttävät isäntämaan kieltä sekä kysyä heidän kielellisistä kokemuksistaan ollessaan vuorovaikutuksessa yhteisössä.

LAMI-ryhmä tuotti LAMI-Kyselyn (LK) yhteiseksi välineeksi tutkia kielikurssien ja -testien vaikutuksia maahanmuuttokontekstissa, jotta datan keräystä voitiin helpottaa ryhmän jäsenille. Kuvio 8 esittelee LK:n rakenteen ja sisällön (kts. linkki täydelliseen englanninkieliseen pohjaan *oheislukemistoa*-osiosta). Tämä on yleinen malli, jota voidaan muokata sopimaan eri maiden konteksteihin. Se voidaan myös kääntää maahanmuuttajan tai isäntämaan kielelle riippuen maahanmuuttajan kontekstista ja kielitaidon tasosta.

Kuvio 8 LAMI-Kyselyn rakenne ja sisällöt

Oheislukemistoa:

LAMI Questionnaire —

www.alte.org/attachments/files/lami_questionnaire_english_template_byzjt.pdf

AERA/APA/NCME Standards for Educational and Psychological Testing —

www.apa.org/science/programs/testing/standards.aspx

ALTE Authoring Group (2011) *Manual for Language Test Development and Examining*, Strasbourg: Euroopan neuvosto.

ALTE COP QMS Checklists — www.alte.org/quality_assurance/code/checklist.php

ALTE Minimum standards for establishing quality profiles in ALTE examinations —

www.alte.org/attachments/files/minimum_standards.pdf

ALTE Principles of Good Practice — www.alte.org/attachments/files/good_practice.pdf

CEFR Grids for the analysis of test tasks (listening, reading, speaking and writing) —

www.coe.int/t/dg4/linguistic

Content Analysis Checklists — www.alte.org/projects/content_analysis_checklists

European Language Portfolio — www.coe.int/portfolio

EALTA Guidelines for Good Practice — www.ealta.eu.org/guidelines.htm

Euroopan komissio (2005) *Special Educational Needs in Europe. The Teaching & Learning of Languages. Teaching Languages to Learners with Special Needs*, Strasbourg: Euroopan komissio, saatavilla — tictc.cti.gr/documents/doc647_en.pdf

ILTA Draft Code of Practice — www.iltaonline.com/index.php/enUS/resources/ilta-guidelines-for-practice

Item Writer Guidelines — www.alte.org/projects/item_writer_guidelines

7 Päättäntö

Testien käyttämien maahanmuuton ja kansalaisuuden tarkoituksiin on monimutkaista. Tämä kirjanen on hahmotellut niitä asioita, joita täytyy ottaa huomioon ja epäsuorasti niitä asioita, joista päättäjien tulisi ottaa vastuu. Ensimmäinen näistä on maahanmuuttopolitiikan määrittely ja tarkoitus. Poliitiikan tulee ensinnäkin huomioida onko tarpeellista vaatia maahanmuuttajilta kielitaidon osoittamista jonkunlaisen arvioinnin kautta. Jos arviointi nähdään tarpeellisena, seuraavaksi täytyy pohtia mitä taitotasoa ja mitä taitoja testin tulee mitata sekä mitä arvioinnin tapaa on sopivaa käyttää kyseisen maahanmuuttajaryhmän kohdalla.

Sen jälkeen kun näistä asioista on päätetty, testien tarjoajat voivat harkita vielä tarkemmin mikä arvioinnin tapa on tarpeellinen aiottuun tarkoitukseen ja mitä sen voidaan odottaa mittaavan. Tapauksissa, joissa on päätetty käyttää testiä, on elintärkeää, että testi täyttää tässä kirjasessa hahmotellut vaatimukset. Testiä tulee jatkuvasti valvoa, jotta voidaan taata sen toimivuus ja laatu. Luotettavat auditoinnit ja laadun varmistuksen käytänteet, kuten ALTE:n Q-merkki, tulee olla käytössä.

Ei pidä unohtaa, että testin tuloksilla voi olla merkittäviä seurauksia osallistujille, suurille ihmisryhmille ja koko yhteiskunnalle. Näihin kuuluvat seuraukset, jotka liittyvät testiin osallistujan kansalais- ja ihmisoikeuksiin. Jotta voidaan taata maahanmuuton tarpeisiin luodun kielitestin onnistunut ja oikeudenmukainen käyttö, politiikan ja käytännöt määrittävien tahojen tulee tehdä yhteistyötä testin tarjoajien kanssa moniin eri asioihin liittyen kun päätös käyttää testiä on tehty. Näihin asioihin sisältyvät testin tarkan tarkoituksen määrittäminen sekä resurssien myöntäminen siihen, että kaikki testin kehittämisen ja käytön tasot voidaan onnistuneesti saattaa päätökseen. Testin oikeudenmukaisuutta tulisi pitää joka tilanteessa ensisijaisen tärkeänä.

Liitteet

Liite 1: Eurooppalaisen viitekehyksen (EVK) taitotasot

Taulukko 5 EVK Yleiset taitotasot: luetun ymmärtäminen (Euroopan neuvosto 2003:106)

C2	Ymmärtää ja pystyy tulkitsemaan kriittisesti käytännöllisesti katsoen kaikkea kirjoitettua kieltä, myös abstrakteja ja rakenteellisesti monipolvisia sekä puhekielisiä kaunokirjallisia tekstejä ja muita tekstejä.
	Ymmärtää hyvinkin erilaisia pitkiä ja monipolvisia tekstejä. Tunnistaa tyyllillisiä vivahteita, kirjoittajan selvästi ilmaisemia tarkoituksia ja piilomerkityksiä.
C1	Ymmärtää yksityiskohtaisesti pitkäköjiä, monimutkaisia tekstejä silloinkin, kun ne eivät liity hänen omaan erityisalaansa, jos hän voi lukea uudelleen vaikeat kohdat.
B2	Pystyy lukemaan kohtalaisen itsenäisesti ja sovittamaan lukutyyliä ja lukunopeutensa eri tekstien ja tarkoitusten mukaisesti ja käyttämään valikoiden muuta tekstin ymmärtämistä tukevaa lähdeaineistoa. Omaa laajan ja aktiivisen lukemissanaston. Harvoin esiintyvät kyseiselle kielelle ominaiset kiteytyneet ilmaukset voivat kuitenkin tuottaa jonkin verran vaikeuksia.
B1	Pystyy lukemaan yksinkertaisia asiatekstejä aiheista, jotka liittyvät omaan alaan ja omiin mielenkiinnon alueisiin, ja ymmärtää niitä tyydyttävästi.
A2	Ymmärtää lyhyitä, yksinkertaisia tekstejä, jotka käsittelevät tuttuja konkreetteja aiheita, kun ne esitetään jokapäiväisellä kielellä tai työhön liittyvällä kielellä.
	Ymmärtää lyhyitä, yksinkertaisia, kaikkein tavallisinta sanastoa sisältäviä tekstejä, joissa voi olla yhteistä kansainvälistä sanastoa.
A1	Ymmärtää hyvin lyhyitä, yksinkertaisia tekstejä. Lukee ilmauksen kerrallaan, tunnistaa tuttuja nimiä, sanoja ja perussanontoja ja lukee tarvittaessa tekstiä uudelleen.

Taulukko 6 EVK Yleiset taitotasot: kuullun ymmärtäminen (Euroopan neuvosto 2003:102)

C2	Ymmärtää vaikeuksista kaikenlaista elävää tai tallennettua puhetta, joka esitetään syntyperäisen kielenpuhujan nopealla puhetyylillä.
C1	Ymmärtää suhteellisen vaivattomasti myös melko pitkää, jopa oman alan ulkopuolisia aiheita käsittelevää puhetta. Voi joutua varmistamaan yksityiskohtia, etenkin jos puhetapa ei ole tuttu.
	Pystyy tunnistamaan hyvinkin erilaisia kyseiselle kielelle ominaisia ilmauksia ja puhekielen sanontoja ja havaitsee tyylin vaihdoksia.
	Pystyy seuraamaan pitempääkin puhetta tai esitystä myös silloin, kun puhe ei ole selkeästi jäsennettyä eikä viittaussuhteita tuoda selvästi esille.
B2	Ymmärtää elävää ja tallennettua yleiskieltä kaikista aiheista yksityiselämän, sosiaalisen elämän, koulutuksen ja työelämän alueilta. Ainoastaan huomattava taustamelu, epäselvästi jäsennetty tai vieraat kulttuuriviittaukset ja/tai harvinaisemmat kyseiselle kielelle tyyppilliset idiomaattiset ilmaukset saattavat edelleen tuottaa vaikeuksia.

	Ymmärtää asiallisesti ja kielellisesti monimutkaisen, sekä konkreetteja että abstrakteja aiheita käsittelevän puheen pääajatuksat, kun puhe esitetään yleiskielellä. Ymmärtää myös omaan erikoisalaan liittyviä teknisiä keskusteluja.
	Pystyy seuraamaan melko pitkää puhetta ja mutkikkaita perusteluja, jos käsiteltävä aihe on suhteellisen tuttu ja puheen kulku on selvästi merkitty erilaisin jäsentimin.
B1	Ymmärtää selväpiirteistä asiatietoa, joka liittyy tuttuihin seikkoihin tai työhön liittyviin aiheisiin. Ymmärtää puheesta sekä pääkohdat että tärkeimmät yksityiskohdat. Ymmärtäminen edellyttää kuitenkin selkeää puhetta ja tuttua puhetyyliä.
	Ymmärtää pääajatuksat ja keskeiset yksityiskohdat selkeällä yleiskielellä esitetystä puheesta, joka käsittelee koulussa, työssä tai vapaa-aikana säännöllisesti toistuvia teemoja. Puhe voi olla myös lyhyt kertomus.
A2	Ymmärtää sen verran, että pystyy tyydyttämään konkreetit tarpeensa. Tämä edellyttää hidasta ja selvää puhetta.
	Ymmärtää fraaseja ja ilmauksia, jotka liittyvät välittömiin tarpeisiin, esimerkkeinä hyvin yksinkertainen itseä ja perhettä koskeva tieto, ostosten teko, paikallistieto, työ. Ymmärtäminen edellyttää hidasta ja selvää puhetta.
A1	Pystyy seuraamaan hyvin hidasta ja huolellisesti äännettyä puhetta, jossa pitkät tauot auttavat hahmottamaan merkitysisällön.

Taulukko 7 EVK Yleiset taitotasot: kirjoittaminen (Euroopan neuvosto 2003:96)

C2	Pystyy laatimaan selkeitä, hyvin jäsenyneitä tekstejä monipolvisista aiheista ja tuottamaan asianmukaisen ja tehokkaan johdonmukaisen rakenteen, joka auttaa lukijaa löytämään tekstistä keskeiset seikat.
C1	Pystyy laatimaan selkeitä, hyvin jäsenneityjä tekstejä monipolvisistakin aiheista ja korostamaan tärkeitä asioita. Pystyy jossain määrin tukemaan näkemyksiään lisäseikoilla, perusteluilla ja osuvilla esimerkeillä sekä päättämään kirjoituksensa sopivaan lopetukseen.
B2	Pystyy kirjoittamaan selkeää, yksityiskohtaista tekstiä erilaisista itseään kiinnostavista aiheista. Pystyy tekemään yhteenvetoja sekä arvioimaan useista lähteistä poimimiaan tietoja ja perusteluja.
B1	Pystyy kirjoittamaan yksinkertaisia, yhtenäisiä tekstejä tavallisista, itseään kiinnostavista aiheista yhdistämällä lyhyempiä, irrallisia, yksinkertaisia ilmauksia yhtenäiseksi tuotokseksi.
A2	Pystyy yhdistämään yksinkertaisia ilmauksia ja lauseita tavanomaisilla sidesanoilla, kuten sanoilla 'ja', 'mutta', 'koska'.
A1	Pystyy kirjoittamaan yksinkertaisia, irrallisia ilmauksia ja lauseita.

Taulukko 8 EVK Yleiset taitotasot: kirjallinen vuorovaikutus (Euroopan neuvosto 2003:121)

C2	Kuten C1.
C1	Pystyy ilmaisemaan itseään selvästi ja täsmällisesti ja ottamaan vastaanottajan huomioon joustavasti ja tehokkaasti.

B2	Pystyy kirjoituksessaan ilmaisemaan tehokkaasti tietoja ja näkemyksiä ja suhteuttamaan ne muiden tietoihin ja näkemyksiin.
B1	Pystyy välittämään tietoa ja ajatuksia abstrakteista ja konkreeteista aiheista, tarkistamaan tietoa sekä kysymään ongelmista ja selittämään niitä melko tarkasti.
	Pystyy henkilökohtaisissa kirjeissä ja viesteissä kysymään ja välittämään yksinkertaista, välittömän kokemuksen piiriin liittyvää tietoa ja korostamaan siinä tärkeinä pitämiään asioita.
A2	Pystyy kirjoittamaan lyhyitä ja yksinkertaisia, vakiintuneista kaavamaisista ilmauksista koostuvia viestilappusia, jotka liittyvät välittömiin tarpeisiin.
A1	Pystyy kysymään kirjallisesti toista koskevia yksinkertaisia henkilötietoja ja vastaamaan niitä koskeviin kysymyksiin.

Taulukko 9 EVK Yleiset taitotasot: puhuminen (Euroopan neuvosto 2003:93)

C2	Pystyy tuottamaan sisällöllisesti selkeää ja rakenteellisesti sujuvaa ja johdonmukaisesti etenevää puhetta, joka auttaa kuulijaa havaitsemaan keskeiset kohdat ja muistamaan ne.
C1	Pystyy esittämään selkeitä, yksityiskohtaisia kuvauksia ja esityksiä monipolvisistakin aiheista, liittämään mukaan alateemoja, kehittämään keskeisiä näkökohtia sekä päättämään esityksensä sopivaan lopetukseen.
B2	Pystyy tuottamaan selkeitä, johdonmukaisesti jäsenettyjä kuvauksia ja esityksiä, korostamaan asianmukaisesti keskeisiä seikkoja ja tukemaan niitä sopivin yksityiskohdin.
	Pystyy tuottamaan selkeitä, yksityiskohtia sisältäviä kuvauksia ja esityksiä hyvinkin erilaisista itselleen mielenkiintoisista aiheista sekä laajentamaan niiden keskeisiä ajatuksia ja tukemaan niitä lisäseikoilla ja sopivilla esimerkeillä.
B1	Pystyy esittämään suhteellisen sujuvasti ja lähinnä peräkkäisenä luettelona kuvauksen erilaisista tutuista, itseään kiinnostavista aiheista.
A2	Pystyy esittelemään tai kuvaamaan lyhyiden ja yksinkertaisten sanontojen ja lauseiden muodostamien luetteloiden avulla oman elin- tai työympäristönsä jokapäiväisiä asioita, kuten ihmisiä ja arkipäivän rutiineja, sekä selittämään, mistä pitää tai ei pidä.
A1	Pystyy kertomaan ihmisistä ja paikoista käyttäen yksinkertaisia, yleensä irrallisia sanontoja.

Taulukko 10 EVK Yleiset taitotasot: suullinen vuorovaikutus (Euroopan neuvosto 2003:112)

C2	Hallitsee hyvin idiomaattisen kielen ja puhekielen ilmaukset ja on tietoinen niiden oheismerkityksistä. Pystyy ilmaisemaan täsmällisesti hienojakin merkitysvivahteita ja käyttää suhteellisen täsmällisesti hyvinkin erilaisia keinoja, joilla ilmaistaan sävyjä, mm. varmuusasteita. Pystyy korjaamaan ilmaisuaan ja kiertämään vaikeudet niin sulavasti, että puhekumppani tuskin huomaa.
C1	Pystyy ilmaisemaan itseään sujuvasti, spontaanisti ja vaivattomasti. Hallitsee laajan sanaston niin hyvin, että kykenee käyttämään vaivatta kiertoilmauksia. Joutuu vain harvoin turvautumaan ilmausten hakemiseen ja välttelemään vaikeuksia. Vain käsitteellisesti vaikeissa aiheissa voi esiintyä kielellistä epäröintiä.

B2	<p>Pystyy käyttämään kieltä melko sujuvasti, täsmällisesti ja tehokkaasti käsiteltäessä hyvinkin erilaisia yleisiä, koulutukseen, ammattiin tai vapaa-aikaan liittyviä aiheita ja osoittamaan ymmärrettävästi ajatusten väliset suhteet.</p> <p>Pystyy kommunikoimaan lähes spontaanisti ja hallitsee melko hyvin rakenteet. Kielitaidossa ilmenee jonkin verran puutteellisuuksia, jotka rajoittavat sitä, mitä osaa sanoa. Pystyy yleensä muotoilemaan sanottavansa tilanteisiin sopivan muodollisuusasteen mukaan.</p> <p>Pystyy viestimään niin sujuvasti ja spontaanisti, että säännöllinen yhteydenpito syntyperäisten puhujien kanssa on mahdollinen ilman että se aiheuttaa suurta ponnistusta kummallekaan osapuolelle.</p> <p>Pystyy tuomaan esiin tapahtumien ja kokemusten henkilökohtaisen merkityksen sekä selittämään ja tukemaan selvästi näkökantojaan asiaan liittyvien selitysten ja perustelujen avulla.</p>
B1	<p>Selviytyy kohtalaisesti keskustelusta, kun on kyse harrastuksiin tai ammattialaan liittyvistä enemmän tai vähemmän tutuista aiheista.</p> <p>Pystyy vaihtamaan, tarkistamaan ja vahvistamaan tietoja. Selviytyy vähemmän tavanomaisista tilanteista ja pystyy selittämään, miksi jokin asia on ongelma.</p> <p>Pystyy ilmaisemaan ajatuksia esimerkiksi elokuvista, kirjoista ja musiikista.</p>
	<p>Pystyy hyödyntämään yksinkertaista kieltä joustavasti ja monipuolisesti useimmissa tilanteissa, joita saattaa syntyä matkustettaessa.</p> <p>Pystyy osallistumaan valmistautumatta tuttuja aiheita käsittelevään keskusteluun sekä ilmaisemaan omia mielipiteitä aiheista, jotka ovat tuttuja, itseä kiinnostavia tai jotka liittyvät jokapäiväiseen elämään, kuten perheeseen, harrastuksiin, työhön, matkustamiseen ja ajankohtaisiin tapahtumiin.</p>
A2	<p>Selviää suhteellisen hyvin tavanomaisista puhetilanteista ja lyhyistä keskusteluista, kun puhekuppani auttaa tarvittaessa.</p> <p>Selviää yksinkertaisista rutiinimaisista keskusteluista ilman kohtuutonta ponnistelua. Pystyy esittämään kysymyksiä ja vastaamaan kysymyksiin sekä vaihtamaan ajatuksia ja tietoja tutuista aiheista tutuissa arkielämän tilanteissa.</p>
	<p>Selviää yksinkertaisista tavanomaisista tehtävistä, jotka edellyttävät yksinkertaista, suoraa tiedonvaihtoa työhön ja vapaa-aikaan liittyvistä tutuista ja jokapäiväisistä asioista.</p> <p>Selviytyy hyvin lyhyistä sosiaalisiin kontakteihin liittyvistä keskusteluista, mutta ymmärtää harvoin tarpeeksi, jotta pystyisi oma-aloitteisesti pitämään yllä keskustelua.</p>
A1	<p>Selviää kaikkein yksinkertaisimmista puhetilanteista, jos puhekuppani toistaa hitaasti sanottavansa ja muotoilee tarvittaessa uudelleen viestiään ja sen kieltä.</p> <p>Pystyy tekemään yksinkertaisia kysymyksiä ja osaa reagoida samanlaiseen kieleen. Pystyy sanomaan jotakin yksinkertaisella kielellä, kun on kyse välittömistä tarpeista ja hyvin tutuista aiheista.</p>

Lähde: Eurooppalainen viitekehys. *Kielten oppimisen, opettamisen ja arvioinnin yhteinen eurooppalainen viitekehys* (Euroopan neuvosto 2003)

Liite 2: LAMI-taulukot

Yhteistyössä Euroopan neuvoston Kielipolitiikkayksikön ja Ranskan kulttuuri- ja viestintäministeriön kanssa ALTE teki selvityksen aikuisille maahanmuuttajille asetetuista kielivaatimuksista vuonna 2007 Euroopan neuvoston jäsenmaissa. Claire Extramianan ja Piet van Avermaetin raportti julkaistiin vuonna 2008 — www.coe.int/t/dg4/linguistic/Migrants1_EN.asp#P36_5035

Alla oleva taulukko tiivistää ALTE-jäsenten keräämät tiedot. Se näyttää tilanteen vuonna 2013.

Taulukko 11 Tiivistelmä EVK-kielivaatimuksista v. 2013

Maa	Maahantulo	Pysyvä oleskelu	Kansalaisuus	Viralliset kurssit
Alankomaat*	A1	A2	A2	Ei ole
Iso-Britannia ja Pohjois-Irlanti	A1 perheenyhdistämissä, B1 opiskelijaviisumeita varten heille, jotka tähtäävät kandidaton opintoihin (B2 jatko-opintojen kohdalla). B1 työ- ja yleisiin viisumeihin (uskonnollisten työntekijöiden viisumit – B2 ja urheiluhenkilön viisumi – A1).	B1 + Kansalaisuustesti	B1 + Kansalaisuustesti	Valinnainen
Italia*	A2 (vain puhuminen) + kansalaisuustieto (molemmat todistettava ensimmäisten kahden vuoden aikana maahantulosta) kaikille entisille EU-kansalaisille (iältään ≥ 16 vuotta), sisältäen poikkeuksia tiettyjen pakolaistapausten kohdalla.	A2 (kuullun ymmärtäminen, luetun ymmärtäminen ja kirjoittaminen, ei puhumista)	EV	Kielikurssit: valinnaisia ja ilmaisia Kansalaisuustietokurssi: pakollinen (10 tuntia) ja ilmainen.

Luxemburg*	EV	EV	A2 (puhuminen) B1 (kuullun ymmärtäminen)	Valinnainen
Norja*	EV, mutta hakijan tulee todistaa loppuunsaorittut 600 oppitunnin opinnot norjan kielessä sekä kansalaisuustiedosta saadakseen pysyvän oleskeluluvan. Todistettu A2-tason taito norjan tai saamen kielessä (kuten hyväksytty testi) voi korvata opiskeluvaatimuksen.	EV, mutta hakijan tulee todistaa loppuunsaorittut 600 oppitunnin opinnot norjan kielessä sekä kansalaisuustiedosta saadakseen pysyvän oleskeluluvan. Todistettu A2-tason taito norjan tai saamen kielessä (kuten hyväksytty testi) voi korvata opiskeluvaatimuksen.	Maahanmuuttajien, jotka haluavat hakea kansalaisuutta ja ovat iältään 18-55v. on täytynyt suorittaa Norskprøven, suullisen tuottamisen tasolla A2 tai korkeampi ja Kansalaisuustestin (norjaksi) Päivitetty joulukuussa 2015	Kunta tarjoaa opetusta tasolta A1 tasolle B2. Pakollista ja ilmaista pakolaisille ja pakolaisten perheen yhdistämistapaüksissa henkilöille, jotka ovat iältään 16-55, perheen yhdistämisessä Norjan tai Pohjoismaiden kansalaiseen 16-55 -vuotiaalle Valinnaista ja ilmaista yllä mainituille ryhmille (iältään 55-67). Pakollista mutta ei ilmaista työllistymisperusteisille maahanmuuttajille, jotka tulevat EEA/EFTA-alueen säännösten ulkopuolelta (iältään 16-55)
Saksa*	A1 vain perheen yhdistämistä varten (poikkeuksia tiettyjen kansalaisuuksien ja erittäin pätevien henkilöiden kohdalla).	B1 + Kansalaisuustesti	B1 + Kansalaisuustesti	Kielikurssit joko ilmaisia tai pääsy niille vahvasti tuettua: pakollinen tai valinnainen (riippuen useasta kriteeristä).
Slovenia	EV	EV	A2-B1	Kielikurssit valinnaisia ja ilmaisia (kestoltaan 120-180 tuntia).
Suomi	EV	EV	B1 (suomen tai ruotsin kielessä, vaihtoehtoisesti suomalaisessa tai ruotsalaisessa viittomakielessä)	Valinnainen, useimmiten osallistujia maksaa.

			ä) poislukien -18 ja ≥65, luku- ja kirjoitustaidot omat ja eräät puutteet	
Tanska	A1 puolison luokse tulemista varten: (muutamien suullisten kysymysten kuunteleminen ja niihin vastaaminen), sisältäen poikkeuksia tiettyjen kansalaisuuksien kohdalla.	A2 kirjallinen ja B1 suullinen	B2 + Kansalaisuustesti	Kielikurssit (ilmaisia), vain tietyn ajan (4-5 vuotta). Pakollisia vain pakolaisille ja henkilöille, jotka saavat esimerkiksi työttömyystukea. Ei kurseja liittyen kansalaisuustietoon.
Tšekin tasavalta*	EV	A1	B1 + Kansalaisuustesti	Valinnainen, osallistuja maksaa
Viro	EV	B1	B1 + Kansalaisuustesti	Kansalaisuustietokurssi (12 tuntia), valinnainen ja ilmainen

EV= Ei vaatimuksia

*Lisätietoa löytyy maiden omista postereista

Taulukko 12 EVK:n tasovaatimukset ja kurssitarjonta Tšekin tasavallassa

Tšekin tasavalta	
Maahantulo	<ul style="list-style-type: none"> EV
Pysyvä oleskelu	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetty EVK-taso: A1 • Mukana oleva instituutio: Sisäministeriö • Syyt/käyttäjät: Ei EU-kansalaiset (poislukien Norja, Islanti, Liechtenstein ja Sveitsi). Ulkomaalainen voi anoa pysyvää oleskelulupaa viiden vuoden yhtäjaksoisen asumisen jälkeen Tšekin tasavallassa. • Testityyppi: <ul style="list-style-type: none"> ✓ arvioidut taidot: luetun ymmärtäminen, kuullun ymmärtäminen, kirjoittaminen, puhuminen ✓ sisältö: yleiskieli ✓ Sisäministeriöltä saatu kuponki kattaa testin suorittamisen ensimmäisellä kerralla, eli se on ilmainen. • Testin tuottamisessa mukana olevat keskuskeskukset: Kansallisen koulutusinstituutin koordinoima asiantuntijaryhmä. • Testin toteutuksessa ja hallinnoinnissa mukana olevat keskuskeskukset: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: 56 ✓ profiili: kielikouluja, joilla oikeus toteuttaa ja hallinnoida valtiollisia kielikokeita, ja tietyt yliopistolaitokset. • Mukana olevat testaajat/arvioijat:

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: yli 200 ✓ profiili: opettajia, mielellään kokeneita tšekin opetuksessa ulkomaalaisille; ovat suorittaneet testajakoulutuksen pysyvän oleskeluluvan tšekin kielen testiä varten. <p>Lisätietoa: www.check-your-czech.com</p>
Kansalaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetty EVK-taso: B1 • Mukana oleva instituutio: Sisäministeriö • Syyt/käyttäjät: Ulkomaalainen voi anoa kansalaisuutta kun on asunut pysyvästi Tšekin tasavallassa vähintään 5 vuotta, tai EU-hakijoiden tapauksessa 3 vuotta. • Testityyppi <ul style="list-style-type: none"> ✓ arvioidut taidot: luetun ymmärtäminen, kuullun ymmärtäminen, kirjoittaminen, puhuminen ✓ sisältö: yleiskieli ja kansalaisuustieto ✓ osallistujat maksavat • Testin tuottamisessa mukana olevat keskuskeskukset: Kansallisen koulutuksen instituutti (kansalaisuustieto) ja ALTen täysjäsen, joka on tällä hetkellä Charles University, Kieli- ja valmistavien opintojen instituutti (ILPS CU, kielitesti). • Testin toteutuksessa ja hallinnoinnissa mukana olevat keskuskeskukset: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: 12 ✓ profiili: ILPS CU opintokeskukset ja yliopistojen laitokset, joiden kanssa ILPS CU on tehnyt sopimuksen. • Mukana olevat testaajat/arvioijat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: melkein 150 (lokakuu 2015) ✓ profiili: testaajilla ja arvioijilla tulee olla tutkinto tšekin kielestä/tšekki vieraana kielenä ja vähintään kolmen vuoden kokemus tšekin kielen opetuksesta ulkomaalaisille; heidän on täytynyt suorittaa koulutus. <p>Lisätietoa: www.check-your-czech.com ja ujop.cuni.cz/obcanstvi</p>
Viralliset kurssit	<ul style="list-style-type: none"> • EV • Muuta tietoa: Ei ole pakollista osallistua kursseille rekisteröityäkseen tšekin kielen testiin pysyvää oleskelua varten tai Tšekin tasavallan kansalaisuuskokeeseen. <p>Tietyt ei-kaupalliset organisaatiot tarjoavat ilmaisia kursseja hyödyntämällä apurahoja ja niin tekevät myös keskuskeskukset, jotka tukevat ulkomaalaisten integraatiota ja joita löytyy joka alueelta ja jotka syntyivät sisäministeriön rahoittamien projektien myötä.</p> <p>Maksullisten kurssien tarjonta on hyvin laaja. Näitä kielikursseja tarjoavat yliopistojen laitokset, sellaiset kielikoulut, joilla on oikeus toteuttaa ja hallinnoida valtakunnallisia testejä ja yksityiset kielikoulut.</p>

Taulukko 13 EVK:n tasovaatimukset ja kurssitarjonta Suomessa

Suomi	
Maahantulo	<ul style="list-style-type: none"> • EV
Pysyvä oleskelu	<ul style="list-style-type: none"> • EV
Kansalaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetty EVK-taso: B1 • Testityyppi: <ul style="list-style-type: none"> ✓ arvioidut taidot: kuullun ymmärtäminen, luetun ymmärtäminen, puhuminen, kirjoittaminen

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sisältö: vain kieli ✓ ilmainen tai osallistuja maksaa: vaihtelee (osallistuja, työnantaja tai työvoimahallinto maksaa) • Testin tuottamisessa mukana olevat keskuksat: SOLKI (Jyväskylän yliopisto). • Testin toteutuksessa ja hallinnoinnissa mukana olevat keskuksat: OPH (Opetushallitus) + SOLKI + useat edellä mainittujen tahojen valvonnassa olevat instituutiot. • Mukana olevat testaaajat/arvioijat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: 104 suomi, 42 ruotsi ✓ profiili: maisterin tutkinto testikielessä
Viralliset kurssit	<ul style="list-style-type: none"> • EVK-taso linjassa kotouttamislain kanssa, kotouttamiskoulutuksen tavoite on, että opiskelija saavuttaa taitotason B1.1 suomen tai ruotsin kielessä, vaikkakin koulutuksen aikana tavoiteltu taitotaso voi vaihdella riippuen opiskelijan työmahdollisuuksista, koulutustaustasta ja tulevaisuuden urasuunnitelmista. • Tarjotaan: (maahantulo ja/tai pysyvä oleskelu ja/tai kansalaisuus) Suomessa kotouttamiskoulutusta säätelee kaksi lakia: Laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010) ja Laki julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain muuttamisesta (1198/2009). Koska kotouttamiskoulutus on pääasiassa työvoimakoulutusta, opiskelijat ovat TE-toimiston asiakkaita. Koulutuksen tavoitteena on edistää opiskelijoiden ammatillista kompetenssia ja työllistymistä. • Muoto: <ul style="list-style-type: none"> ✓ edellytetty tuntimäärä: kotouttamiskoulutuksen laajuuden ja sisällön tulee vaihdella opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden mukaan ja ottaen huomioon lähtötasoarviointi. Koulutuksen maksimilaajuus voi olla 60 opintopistettä kun yksi piste vastaa noin 35 opiskelijan työtuntia (=2100 tuntia). ✓ sisältö (kieli ja/tai kansalaisuustieto) Kotouttamiskoulutus koostuu seuraavan kaltaisista alueista: suomen/ruotsin kielen ja viestinnän taidot (30–40 pistettä), yhteiskunnalliset ja työelämän taidot (15–25 pistettä); jälkimmäisen tulee sisältää yksi tai useampi työharjoittelujakso, jonka minimilaajuus tulee olla kuusi pistettä, ja opinto-ohjaus (5 pistettä). Maahanmuuttajille, joilla on verrattain vähän aiempaa kokemusta lukemisesta ja kirjoittamisesta muissa kielissä kuin suomessa ja ruotsissa, on olemassa erillinen opetussuunnitelma. Luku- ja kirjoitustaitokoulutuksen keskimääräinen kesto on 160–200 päivää, yhteensä 32–40 pistettä, riippuen opiskelijan tarpeista. ✓ pakollinen tai valinnainen: Työ- ja elinkeinoministeriö rahoittaa kotoutumiskoulutusta ja sitä organisoivat julkiset ja yksityiset koulutusinstituutiot yhteistyössä kansalaisjärjestöjen ja paikallisten TE-toimistojen kanssa diagnosoidessa opiskelijan taitoja ja tarpeita. Maahanmuuttajille, jotka ovat TE-toimiston asiakkaita, koulutus on pakollista. Maahanmuuttajat saavat avustusta työmarkkinatuen tai koulutustuen muodossa, ja lisäksi korvausta matkustamisesta ja ruokakuluista (päiväraha) voidaan tarjota jos maahanmuuttajat asuvat sellaisessa kunnassa, jossa ei järjestetä kotoutumiskoulutusta tai jos he suorittavat muita opintoja, jotka ovat verrattavissa kotoutumiskoulutukseen ja jotka TE-toimisto hyväksyy. Näitä opintoja voivat olla esimerkiksi suomen tai ruotsin kielikurssit yleensä, peruskoulutuksen opinnot, ammatilliseen koulutukseen valmistavat opinnot ja korkeakouluopinnot. ✓ ilmaisia tai osallistuja maksaa (kts. yllä).

	<ul style="list-style-type: none"> • Opetuksessa mukana olevat keskuksset: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: 150-250 ✓ profiili: vaihtelee, esim. aikuiskoulutuskeskuksia, ammatillisia oppilaitoksia, yksityisiä koulutusorganisaatioita, epävirallisia koulutusinstituutteja, kansalaisjärjestöjen organisaatioita, yliopistoja. • Opetuksessa mukana olevat opettajat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: 200-300 ✓ profiili: Suurimmaksi osaksi maisterin tutkinto ja pedagoginen koulutus tai aiempaa työkokemusta aikuiskoulutuksesta. <p>Lisätietoa: Opetushallitus (2012a) <i>National Core Curriculum for Integration Training for Adult Migrants 2012</i>, Helsinki: Opetushallitus. Saatavilla: www.oph.fi/download/140755_national_core_curriculum_for_integration_training_for_adult_immigrants_2012.pdf</p> <p>Opetushallitus (2012b) <i>National Core Curriculum for Literacy Training for Adult Migrants 2012</i>, Helsinki: Opetushallitus. Saatavilla: www.oph.fi/download/140756_national_core_curriculum_for_literacy_training_for_adult_immigrants_2012.pdf</p>
--	---

Taulukko 14 EVK:n tasovaatimukset ja kurssitarjonta Flanderissa

Flanderi	
Maahantulo	<ul style="list-style-type: none"> • EV
Pysyvä oleskelu	<ul style="list-style-type: none"> • A2 Alfa -opiskelijoiden ei tarvitse läpäistä A2-tason kielitestiä, mutta heiltä vaaditaan säännöllistä läsnäoloa. • Mikä tahansa A2-tason todistus peruskoulutuksen keskuksista, aikuiskoulutuksen keskuksista tai yliopiston kielikeskuksesta hyväksytään. • Testin muotoa ja sisältöä eivät ole yhdenmukaistettu, mutta tyypillisesti nämä kurssit keskittyvät kielen funktionaaliseen käyttöön. Todistuksen perustana voi olla jatkuva arviointi tai loppukoe. • Näiden testien sisällöstä päättävät yllä mainitut keskuksset tai joskus yksittäiset opettajat. • Testit on liitetty kurseihin, jotka voivat olla ilmaisia tai joiden hinta voi nousta 106€ asti (riippuen oppijan taloudellisesta tilanteesta). Tyypillisesti yksi tunti opetusta maksaa 0,60€. Testeistä ei tarvitse maksaa erikseen. Alfa-oppijoiden ei tarvitse koskaan maksaa opetuksesta. • Tässä mukana olevien henkilöiden lukumäärää on vaikea arvioida, mutta tällä hetkellä noin 25 % aikuiskoulutuksen opiskelijoista on siellä oppiakseen hollantia. Tämän lukumäärän ulkopuolelle jää henkilöt, jotka ovat perusopetuksen keskuksissa.
Kansalaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Kansalaisuutta varten vaaditaan yhden kielen osaamista kolmesta (hollanti, ranska, saksa), riippuen siitä, millä alueella henkilö haluaa asua (eri alueilla on eri viralliset kielet). • Taso A2 vaaditaan kaikilta hakijoilta riippumatta heidän luku- ja kirjoitustaidostaan. • Seuraavat dokumentit hyväksytään todisteena: <ol style="list-style-type: none"> 1. Jonkin virallisen koulutusinstituution hyväksymä tutkinto Belgiassa. 2. Jonkin virallisen koulutusinstituution hyväksymä tutkinto Euroopassa, jossa hollanti, saksa tai ranska on opetuksen kieli.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Dokumentti vähintään 400 tuntia kestäneestä ammatillisesta kurssista. 4. Todistus kotouttamiskurssista. 5. Dokumentti , joka todistaa työskentelyn jollain kolmesta kielestä viimeisen neljän vuoden ajalta. 6. Tason A2 tai sitä korkeampi todistus, jonka on myöntänyt mikä tahansa virallisesti tunnustettu koulutuksellinen instituutio (eli peruskoulutuksen keskus, aikuiskoulutuksen keskus tai yliopiston kielikeskus). 7. Tason A2 tai sitä korkeampi todistus, jonka on myöntänyt SELOR, hallituksen rekrytointitoimisto.
Viralliset kurssit	<ul style="list-style-type: none"> • Ei ole olemassa yhtä tiettyä virallisten kurssien kokonaisuutta. Riippuen heidän profiilistaan L2 opiskelijoita neuvotaan ilmoittautumaan peruskoulutuksen keskukseseen, aikuiskoulutuksen keskukseseen tai yliopiston kielikeskukseseen. On olemassa erityisiä opettajankoulutusohjelmia hollannin L2-opettajille, mutta ne eivät ole pakollisia. • Tavallisessa opettajankoulutuksessa kiinnitetään vain vähän huomiota L2-opettamiseen.

Taulukko 15 EVK:n tasovaatimukset ja kurssitarjonta Saksassa

Saksa	
Maahantulo	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetty EVK-taso: A1 • Syyt/käyttäjät: perheen yhdistäminen (puolisot). Poikkeuksia tiettyjen kansalaisuuksien ja erittäin pätevien henkilöiden kohdalla, jolloin ei ole vaatimuksia. • Testin muoto <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kuullun ymmärtäminen, luetun ymmärtäminen, kirjoittaminen, puhuminen ✓ kieli ✓ osallistuja maksaa • Goethe-Institutin tai telc GmbH:n keskitetysti kehittämä.
Pysyvä oleskelu	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetty EVK-taso: B1 • Käyttäjät: henkilöt, jotka eivät ole EU- tai EEA-maan tai Sveitsin kansalaisia. • DTZ*-testi + kansalaisuustesti • DTZ-testin muoto: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kuullun ymmärtäminen, luetun ymmärtäminen, kirjoittaminen, puhuminen ✓ kieli ✓ ilmainen osana kotouttamiskurssia ✓ telc GmbH:n keskitetysti hallinnoima • Mukana olevat keskuksat: Liittovaltion maahanmuutto- ja pakolaistoimiston valtuuttamat testikeskuksat.
Kansalaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetty EVK-taso: B1 "Ausreichende Deutschkenntnisse" • Käyttäjät: henkilöt, joiden kumpikaan vanhemmista ei ole Saksan kansalainen tai joiden vähintään toinen vanhemmista on asunut Saksassa ainakin kahdeksan vuotta ja jolla on pysyvä oleskelulupa.
Viralliset kurssit	<ul style="list-style-type: none"> • EVK-taso: tulisi saada osallistuja tasolle B1 • Tarjotaan: maahanmuuttajille (vasta saapuneet sekä pidempiaikaiset asukkaat) • Muoto: <ul style="list-style-type: none"> ✓ sisältö: kieli ja kansalaisuustieto ✓ valinnainen, mutta pakollinen jos maahantulo vuoden 2005 jälkeen ja kielitaito on alhainen tai jos työvoimahallinto tekee siitä pakollista ✓ osittain opiskelijoiden kustantama (1,20€ per oppitunti), ei maksua

	<p>työttömille</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetuksessa mukana olevat keskuksset: <ul style="list-style-type: none"> ✓ 5,063 (02.09.2014) ✓ 17 kriteeriä, joista annetaan pisteitä, tietty minimipistemäärä tulee saavuttaa. Arvioitavia alueita ovat: kokemus kurssien tarjoamisesta, tilojen ja teknisten laitteiden laatu, henkilökunnan pätevyys, laadunvarmistus. • Opetuksessa mukana olevat opettajat <ul style="list-style-type: none"> ✓ Liittovaltion maahanmuutto- ja pakolaistoimiston lisensoimia • Kurssin päättötesti: DTZ (A2/B1, B1 on tavoitetaso pysyvää oleskelulupaa ja kansalaisuutta varten) + kansalaisuustesti
--	---

*DTZ= Deutsch-Test für Zuwanderer

Taulukko 16 EVK:n tasovaatimukset ja kurssitarjonta Italiassa

Italia	
Maahantulo	<ul style="list-style-type: none"> • EV
Pysyvä oleskelu	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetty EVK-taso: A2 • Syyt/käyttäjät: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kotouttamissopimus pysyvää oleskelua varten: entinen EU-kansalainen > 16-vuotias, pyytää lupaa yli vuodeksi, poislukien pakolaiset ja perheen yhdistäminen. 2. UE Kaavio (pitkäaikainen lupa, mahdollinen 5 Italiassa asutun vuoden jälkeen): entinen EU-kansalainen >16-vuotias, poislukien pakolaiset. • Testin muoto (tapaus 1) <ul style="list-style-type: none"> ✓ arvioidut taidot: vain puhuminen ✓ sisältö: kieli ja kansalaisuustieto (10') ✓ ilmainen. • Testin muoto (tapaus 2) <ul style="list-style-type: none"> ✓ arvioidut taidot: kuullun ymmärtäminen, luetun ymmärtäminen, kirjoittaminen (ei puhumista) ✓ sisältö: vain kieli (1 tunti) ✓ ilmainen. • Testin tuottamisessa mukana olevat keskuksset: Valikoima kouluja Valtion koulujen verkostosta, jonka nimi on CTP/CPIA. • Testin toteutuksessa ja hallinnoinnissa mukana olevat keskuksset: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: noin 250 ✓ profiili: CTP/CPIA. • Mukana olevat testaajat/arvioijat <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: noin 1000 ✓ profiili: Valtion opettajia, kokeneita aikuisten maahanmuuttajien italian kielen L2-opettamisessa. <p>Lisätietoa: Kielivaatimukseen liittyen sisäministeriö hyväksyy myös tason A2 tutkintotodistuksen (kaikki neljä päätäittoa), jonka on laatinut, toteuttanut ja hallinnoinut jokin seuraavista Arviointikeskuksista: CVCL (Perugian yliopisto ulkomaalaisille), CILS (Sienan yliopisto ulkomaalaisille), Roma 3 (Roma 3 yliopisto) ja PLIDA (Dante Alighieri yhteisö). Tässä tapauksessa osallistujan tulee maksaa testi (noin 30€).</p> <p>Jos maahanmuuttaja pystyy osallistumaan onnistuneesti kielikurssille (läpäisee loppukokeen) kuten on kuvattu edellisessä kappaleessa, hänen ei tarvitse suorittaa minkäänlaista testiä.</p>

Kansalaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • EV
Viralliset kurssit	<ul style="list-style-type: none"> • EVK-taso: A1-A2 • Tarjotaan: aikuisten maahanmuuttajien avuksi (>16-vuotias) tason A2 saavuttamiseksi. • Muoto: <ul style="list-style-type: none"> ✓ tarjotut tunnit: max. 200. ✓ sisältö: kieli ja kansalaisuustieto ✓ valinnainen ✓ ilmainen. • Opetuksessa mukana olevat keskuskeskukset: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: kaikki Valtion koulut, joita kutsutaan nimellä CTP/CPIA (noin 500) ✓ profiili: CTP/CPIA. • Opetuksessa mukana olevat opettajat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: noin 4000 ✓ profiili: Valtion opettajia, kokeneita aikuisten maahanmuuttajien italian kielen L2-opettamisessa <p>Lisätietoa: Laki edellyttää 10 tuntia pakollisia kansalaisuustieto-oppitunteja osana kotouttamissopimusta.</p> <p>Tämän oppitunnin toteuttaa ja hallinnoi samat keskuskeskukset (valikoima CTP/CPIA), jotka ovat mukana pakollisten testien tuottamisessa, toteutuksessa ja hallinnoinnissa.</p> <p>Tässä tapauksessa vain sopimukseen kuuluvien käyttäjien tulee osallistua oppitunneille. Ne toteutetaan ensimmäisten 3 kuukauden aikana, jona he ovat Italiassa ja tarjotaan heidän omalla äidinkielellään.</p>

Taulukko 17 EVK:n tasovaatimukset ja kurssitarjonta Luxemburgissa

Luxemburg	
Maahantulo	<ul style="list-style-type: none"> • EV
Pysyvä oleskelu	<ul style="list-style-type: none"> • EV
Kansalaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetty EVK-taso: <ul style="list-style-type: none"> ✓ A2: puhuminen ✓ B1: kuullun ymmärtäminen • Käyttäjät: Hakijat, jotka ovat asuneet Luxemburgissa ainakin seitsemän vuotta. • Testin muoto: <ul style="list-style-type: none"> ✓ arvioidut taidot: puhuminen ja kuullun ymmärtäminen ✓ sisältö: yleiskieli ✓ 75€, valtio hyvittää • Testin tuottaminen: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Institut national des langues kehittää, toteuttaa ja hallinnoi testiä. On olemassa vain yksi testikeskus. • Mukana olevat testaajat/arvioijat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: 16 ✓ profiili: Insituten kouluttamat luxemburg vieraana kielenä -opettajat.
Viralliset kurssit	<ul style="list-style-type: none"> • Ei ole pakollista osallistua kursseille ilmoittautuakseen Kielitestiin. • Valtio hyvittää tietyn summan kielikurssin osallistumismaksusta kansalaisuutta hakevalle.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kansalaisuuskurssit: Osallistujien tulee käydä ainakin kolme kurssia kuudesta tarjolla olevasta.
--	--

Taulukko 18 EVK:n tasovaatimukset ja kurssitarjonta Norjassa (Joulukuu 2015)

Norja	
Maahantulo	<ul style="list-style-type: none"> • EV
Pysyvä oleskelu	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetty EVK-taso: EV, mutta hakijan tulee todistaa loppuunsaoratut 600 oppitunnin opinnot norjan kielessä sekä kansalaisuustiedosta saadakseen pysyvän oleskeluluvan. Todistettu vähintään A2-tason (tai vastaavan) taito norjan tai saamen kielessä (kuten hyväksytty testi) voi korvata opiskeluvaatimuksen. • Syyt/käyttäjät: voi hakea kolmen vuoden yhtäjaksoisen Norjassa asumisen jälkeen. • Testin muoto: <ul style="list-style-type: none"> ✓ arvioidut taidot: luetun ymmärtäminen, kuullun ymmärtäminen, kirjoittaminen, puhuminen ✓ sisältö: kieli ja kansalaisuustieto ✓ ilmainen ensimmäistä kertaa osallistujille, jotka ovat oikeutettuja ilmaiseen opetukseen. • Testin tuottamisessa mukana olevat keskuksset: Vox – norjalainen elinikäisen oppimisen keskus. • Testin toteutuksessa ja hallinnoinnissa mukana olevat keskuksset: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: noin 220 ✓ profiili: julkinen koulu • Mukana olevat testaajat/arvioijat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: ei tiedossa ✓ profiili: puhumisen testissä: opettajia julkisista kouluista kirjoittamisen testissä: koulutetut arvioijat.
Kansalaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • pyydetty EVK-taso: Norskprøvenin läpäiseminen, suullinen tuottaminen tasolla A2 tai korkeampi ja kansalaisuustesti (norjaksi). • Syyt/käyttäjät: voi hakea jos hakija on asunut Norjassa yhteensä seitsemän vuotta viimeisten kymmenen vuoden aikana. • Testin muoto <ul style="list-style-type: none"> ✓ arvioidut taidot: luetun ymmärtäminen, kuullun ymmärtäminen, kirjoittaminen, puhuminen ✓ sisältö: kieli ja kansalaisuustieto ✓ ilmainen ensimmäistä kertaa osallistujille, jotka ovat oikeutettuja ilmaiseen opetukseen. • Testin tuottamisessa mukana olevat keskuksset: Vox – norjalainen elinikäisen oppimisen keskus. • Testin toteutuksessa ja hallinnoinnissa mukana olevat keskuksset: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: noin 220 ✓ profiili: julkinen koulu. • Mukana olevat testaajat/arvioijat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: ei tiedossa ✓ profiili: puhumisen testissä: opettajia julkisista kouluista

	kirjoittamisen testissä: koulutetut arvioijat.
Viralliset kurssit	<ul style="list-style-type: none"> • EVK-taso: A1 – B2 • Tarjotaan: pakolaisille ja pakolaisten perheenjäsenille perheenyhdistämistä varten, norjalaisten tai pohjoismaalaisten kansalaisten perheenyhdistämistä varten, ja työllistymisperusteisille maahanmuuttajille, jotka tulevat EEA/EFTA -säännösten ulkopuolelta. • Muoto: <ul style="list-style-type: none"> ✓ tarjotut tunnit: 600 ✓ sisältö: kieli 550 tuntia + kansalaisuustieto 50 tuntia. ✓ pakollista pakolaisille ja pakolaisten perheenyhdistämistapauksissa henkilöille, jotka ovat iältään 16–55, perheenyhdistämisessä Norjan tai Pohjoismaiden kansalaiseen 16–55 -vuotiaille. Pakollista myös työllistymisperusteisille maahanmuuttajille, jotka tulevat EEA/EFTA-alueen säännösten ulkopuolelta, iältään 16–55. ✓ Ilmaista pakolaisille ja pakolaisten perheenyhdistämistapauksissa henkilöille, jotka ovat iältään 16–67, perheenyhdistämisessä Norjan tai Pohjoismaiden kansalaiseen 16–67 -vuotiaille • Opetuksessa mukana olevat keskuskeskukset: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: tuntematon ✓ profiili: julkiset koulut • Opetuksessa mukana olevat opettajat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: tuntematon ✓ profiili: tuntematon

Taulukko 19 EVK:n tasovaatimukset ja kurssitarjonta Espanjassa

Espanja	
Maahantulo	<ul style="list-style-type: none"> • EV
Pysyvä oleskelu	<ul style="list-style-type: none"> • EV
Kansalaisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Pyydetty EVK-taso: A2. • Syyt/käyttäjät: Uudet säännökset Espanjan kansalaisuuden saamiseksi. Muiden vaatimusten lisäksi hakijoiden tulee läpäistä kaksi testiä, jotka on suunnitellut ja joita toteuttaa ja hallinnoi Instituto Cervantes voimassa olevan lainsäädäntönsä mukaan. Sellaisten maiden tai alueiden, joissa espanja ei ole virallinen kieli, kansalaisten täytyy osoittaa espanjan kielen taitonsa suorittamalla DELE – Instituto Cervantesin Opetus-, kulttuuri- ja urheiluministeriön puolesta myöntämä espanjan kielen todistus – tasolla A2 tai korkeampi. • Sen lisäksi, että Espanjan kansalaisuuden hakija on saanut espanjan kielen DELE-todistuksen, hänen täytyy täyttää muita vaatimuksia, kuten osoittaa tietonsa espanjalaisen elämän perustuslaillisista, yhteiskunnallisista ja kulttuuriasioista läpäisemällä CCSE-testin, jonka Instituto Cervantes on suunnitellut juuri tätä tarkoitusta varten. Alaikäiset tai henkilöt, jotka tarvitsevat erityistä hoitoa, ovat vapautettuja molemmista testeistä. • CCSE-testi: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Arvioidut taidot: Ei kielipainotteinen testi, mutta hakijan tulee olla luku- ja kirjoitustaitoinen. Monivalintakysymysformaatti.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sisältö: espanjalaisen elämän perustuslailliset, yhteiskunnalliset ja kulttuuriasiat. • Testin tuottamisessa mukana olevat keskuksset: Instituto Cervantes. • Testin toteutuksessa ja hallinnoinnissa mukana olevat keskuksset: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lukumäärä: Noin 118 ✓ Profiili: Yliopistot, espanjalaiset koulut, Instituto Cervantes -keskuksset. • Mukana olevat testaajat/arvioijat: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lukumäärä: EV. Välttämättömiä vain DELE A2 -testiin, ei CCSE-testiin. Ei-akateeminen tukihenkilökunta
Viralliset kurssit	<ul style="list-style-type: none"> • EVK-taso: EV • Tarjotaan: EV • Muoto <ul style="list-style-type: none"> ✓ tarjotut tunnit: EV ✓ sisältö: EV • Opetuksessa mukana olevat keskuksset <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: EV ✓ profiili: EV • Opetuksessa mukana olevat opettajat <ul style="list-style-type: none"> ✓ lukumäärä: EV ✓ profiili: EV

Liite 3: LAMI-posterit

Jokaisen maan omat posterit ovat tarjolla ALTE:n nettisivuilla www.alte.org ja seuraavista linkeistä:

Belgia:

www.alte.org/attachments/files/ce_3664_5y06_d_lami_poster_dutch_print_tmcn8.pdf
(hollanniksi)

www.alte.org/attachments/files/ce_3664_5y06_d_lami_poster_english_print_szo2t.pdf
(englanniksi)

Tšekin tasavalta:

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_czech_czech_mm_ppl_2_xhbxz.pdf (in tšekiksi)

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_czech_eng_mm_ppl_1_bovvr.pdf (englanniksi)

Saksa:

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_germany_grm_mm_ppl_s21aw.pdf (saksaksi)

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_germany_eng_mm_ppl_lkoef.pdf (englanniksi)

Italia:

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_italy_italian_mm_ppl_w1dzk.pdf (italiaksi)

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_italy_eng_mm_ppl_qpx63.pdf (englanniksi)

Luxemburg:

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_luxembourg_lux_mm_ppl_as3we.pdf (luxemburgiksi)

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_luxembourg_eng_mm_ppl_x6emk.pdf (englanniksi)

Alankomaat:

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_nlands_nlands_mm_ppl_4_z4kkf.pdf (hollanniksi)

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_nlands_eng_mm_ppl_3_hrt8v.pdf (englanniksi)

Norja:

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_norway_norway_mm_ppl_d54uw.pdf (norjaksi)

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_norway_eng_mm_ppl_3j15f.pdf (englanniksi)

Portugali:

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_portugal_port_mm_ppl_2_xphdw.pdf (portugaliksi)

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_portugal_eng_mm_ppl_2_5l85c.pdf (englanniksi)

Venäjän federaatio:

www.alte.org/attachments/files/lami_poster_russia_english_1xysd.pdf (englanniksi)

Iso-Britannia ja Pohjois-Irlanti:

www.alte.org/attachments/files/ce_2530_4y03_p_alte_paris_lami_poster_english_mm_ppl_cnhl5.pdf (englanniksi)

Liite 4: Laajennettu lähdeluettelo

Adami H (2008) *The Role of Literacy in the Acculturation Process of Migrants*, Strasbourg: Euroopan neuvosto. Saatavilla —

www.coe.int/t/dg4/linguistic/liam/Source/Events/2008/Adami_Migrants_EN.pdf

AERA/APA/NCME Standards for Educational and Psychological Testing —

www.apa.org/science/programs/testing/standards.aspx

ALTE Authoring Group (1998) *Multilingual Glossary of Language Testing Terms*, Studies in Language Testing volume 6, Cambridge: UCLES/Cambridge University Press.

ALTE Authoring Group (2011) *Manual for Language Test Development and Examining*, Strasbourg: Euroopan neuvosto.

ALTE Code of Practice — www.alte.org/setting_standards/code_of_practice

ALTE COP QMS Checklists — www.alte.org/quality_assurance/code/checklist.php

ALTE Minimum standards for establishing quality profiles in ALTE examinations —

www.alte.org/attachments/files/minimum_standards.pdf

ALTE Principles of Good Practice — www.alte.org/quality_assurance/code/good_practice.pdf

ALTE Standards — www.alte.org/setting_standards

Borri A, Minuz F, Rocca L & Sola C (2014) *Italiano L2 in contesti migratori. Sillabo e descrittori dall'alfabetizzazione all'A1*, Loescher: Torino.

CEFR Grids for the analysis of test tasks (listening, reading, speaking and writing) —

www.coe.int/t/dg4/linguistic

Content Analysis Checklists —

www.alte.org/projects/content_analysis_checklists

EALTA Guidelines for Good Practice — www.ealta.eu.org/guidelines.htm

Euroopan neuvosto (2005) *Special Educational Needs in Europe. The Teaching & Learning of Languages. Teaching Languages to Learners with Special requirements*, Strasbourg: Euroopan neuvosto. Saatavilla — tictc.cti.gr/documents/doc647_en.pdf

European Language Portfolio — www.coe.int/portfolio

General remarks on literacy — www.coe.int/en/web/lang-migrants/literacy

Gorp, K & Deygers, B (2013) Task-based language assessment, Teoksessa Kunnan, A (Toim.) *The Companion to Language Assessment: Approaches and Development*, Oxford: Wiley-Blackwell, 578-593.

Halliday M A K (1985) *Spoken and written language*, Victoria: Deakin University Press

Illustrations of the European levels of language proficiency —

www.coe.int/t/dg4/linguistic/Manuel1_EN#Illustrations

ILTA Code of Ethics —

www.iltaonline.com/index.php/en/?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=47

ILTA Draft Code of Practice — www.iltaonline.com/index.php/enUS/resources/ilta-guidelines-for-practice

Item Writer Guidelines — www.alte.org/projects/item_writer_guidelines

JCTP Code of Fair Testing Practice in Education — www.apa.org/science/programs/testing/fair-testing.pdf

LAMI Questionnaire —

www.alte.org/attachments/files/lami_questionnaire_english_template_byzjt.pdf

Little, D (2008) *The Common European Framework of Reference for Languages and the Development of Policies for the Integration of Adult Migrants*, Strasbourg: Euroopan neuvosto. Saatavilla — www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Mig08_D-Little_CEFR.ppt

Paget, A & Stevenson, N (2014) *On speaking terms*, Lontoo: Demos.

Saville, N (2009) Language assessment in the management of international migration: A framework for considering the issues, *Language Assessment Quarterly* 6 (1), 17-29.

Saville, N (2012) Applying a model for investigating the impact of language assessment within educational contexts: The Cambridge ESOL approach, *Research Notes* 50, 4-8.

Shohamy, E (2014) *The Power of Tests: A Critical Perspective on the Uses of Language Tests*, Lontoo: Routledge.

The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment — www.coe.int/t/dg4/linguistic/cadre1_en.asp

Van Avermaet, P & Rocca, L (2011) Language testing and access. Teoksessa Galaczi, E D & Weir, C J (toim.) (2011) *Exploring Language Frameworks: Proceedings of the ALTE Kraków Conference, July 2011*, Studies in Language Testing volume 36, Cambridge: UCLES/Cambridge University Press, 11-44.

Kiitokset

Tämä kirjanen on tarkistettu laitos aikaisemmasta julkaisusta “Language tests for social cohesion and citizenship – an outline for policy makers”, jonka Euroopan neuvosto julkaisi vuonna 2008 ja jonka ALTE valmisteli neuvoston pyynnöstä.

Haluaisimme kiittää ALTE:n kirjoittamisen ryhmässä toimineita henkilöitä heidän panoksestaan aikaisemman julkaisun työstämisessä:

Andrew Balch
Michael Corrigan
Sara Gysen
Henk Kuijper
Michaela Perlmann-Balme
Shalini Roppe
Heinrich Rübeling
Steffi Steiner
Piet Van Avermaet
Beate Zeidler

Tämän tarkistetun laitoksen ovat valmistelleet Lorenzo Rocca ja Jane Lloyd ALTE:n LAMI-ryhmän pyynnöstä ja sen avustuksella. Haluamme kiittää LAMI:n jäseniä heidän panoksestaan maahantulovaatimusten ja kurssitarjonta- ja arviointitiedon keräämisessä omissa maissaan vuosien varrella. Haluamme kiittää seuraavia LAMI:n jäseniä, jotka ovat tarjonneet lisämateriaalia ja tarkastaneet tekstiluonnoksia:

Ina Ferbežar
Cecilie Hamnes Carlsen
Michaela Perlmann-Balme
Sibylle Plassmann
Nick Saville

Olemme kiitollisia LIAM (Linguistic Integration of Adult Migrants) -työryhmän David Littlelle ja Richard Rossnerille tekstin tarkastuksesta ja Kielipolitiikka-yksikön Philia Thalgottille esipuheen kirjoittamisesta.

Haluamme lisäksi kiittää Piet Van Avermaetia alkusanojen kirjoittamisesta.

Kiitämme myös Nick Savillea johdannon kirjoittamisesta ja Coreen Dohertya, Steve McKennaa ja John Savagea (Cambridge English Language Assessment) huolellisesta tekstin tarkastuksesta ja tarkasta editoinnista.

Lorenzo Rocca ja Jane Lloyd
Tammikuu 2016

ALTE (The Association of Language Testers in Europe) on kansainvälinen kansalaisjärjestö, jolla on neuvoa-antava status Euroopan neuvostossa.

LAMI (The ALTE Language Assessment for Migration and Integration Special Interest Group) tekee työtä edistääkseen oikeudenmukaisten, validien ja luotettavien kielitestien käyttöä maahanmuuttoa, osallisuutta ja kansalaisuutta varten.

Yhdessä Euroopan neuvoston kielipolitiikkayksikön kanssa LAMI-ryhmä haluaa kannustaa kielipolitiikasta päättäviä käyttämään tätä kirjasta tukenaan ja apuvälineenään.

Tuottanut:

Association of Language Testers in Europe

1 Hills Road

Cambridge

CB1 2EU

United Kingdom

Euroopan neuvoston puolesta

www.alte.org

